

svētdienas•rīts

Augusts 2024 Nr. 8 (2005)
2,00 €

Kristus Baznīcai būt!

Fotoreportāža no
Daugavpils diecēzes dienas

Otomeru ģimene –
Latvijas goda ģimene 2024

“Es mācos
dejot ar tevi...”
Ieva un Rinalds Granti dejo tango

Jubileja

Nosvinēta LELB Diakonijas centra
30 gadu jubileja

Nepārtrauktā Baznīca

Raimonds Alpe: ar prieku un ticību pie ērģelēm
un šujmašīnas

Grāmata

Aicinājums atbalstīt Renē Ekošāra
grāmatas “Vīrietis un sieviete. Ko mums
saka neirozinātne” izdošanu

Merķeļa vasara

Viens no retajiem Garlība Helviga
portretējumiem viņa dzīves laikā
40 gadu vecumā.

Šeit Garlībs attēlots pilnā aug
Autors - Augusts fon Kocēbū.

Burleskā rakstīts “Mazliet mazs, mazliet resns,
bet spēkpilns un muskuļots, mirdzošas acis,

REDAKCIJAS SLEJA

Sastapšanās ar *isto* dzīvi

Inga Reča,
žurnāla “Svētdienas Rīts”
redaktore

SATURS

Augusta redaktore sleju sāksu citādi nekā parasti – aplūkojiet fotogrāfiju, kas redzama pirms slejas! Lai arī tā ir pavisam neliela un cilvēki knapi saskatāmi, fotogrāfijā iemūžināts silts vasaras vakars Rīgas Doma dārzā. Tikko ir noslēgušās mūsu Diakonijas centra 30 gadu jubilejas svinības, aizvadītas ārkārtīgi sirsnīgā gaisotnē. Vai tad vispār varētu būt citādi, jo diakonija taču ir Baznīcas rokas un sirds pasaulē!? Mūsu Diakonijas centra ļaudis to tiešām tā arī iemieso, mīlestības pilnu gaisotni varēja just visas svētku dienas garumā, gan tās nopietnākajā – lekciju un diskusiju – daļā, gan mielastā un sadraudzībā Doma dārzā.

Kas tad ir redzams fotogrāfijā? Nav redzams tas, ka apkārt rosās ļaudis – nes galdus, krēslus, traukus, aparatūru, svētki nosvinēti, bet viena maza kompānija vēl klausās latviešu rakstnieka un dzejnieka Anatola Imermaņa dzeju vācu valodā vācu dzejnieka un atdzejojāja Matiasa Knolla izpildījumā!? Nē, šis mirklis nebija paredzēts svētku programmā, tas piedzima spontāni un tikai tāpēc, ka daži tā priecājās par sen nesastapta mīla cilvēka (Helmuta Brauera no Lībekas) klātbūtni, kāds – par brīnišķīgu jaunu iepazīšanos, un mirklis bija tik piepildīts un skaists, ka neviens nesteidzās uz savām mājām, gribējās to turpināt...

To pašu mirkļa burvību, kuru gribētos paildzināt, izjuta ļaudis citā laikā un citā Latvijas pusē – Madonas mācītājmuižā Daugavpils diecēzes dienas noslēgumā. Pēc aculiecinieku (vai drīzāk – pieredzes liecinieku) sacītā, tāda pati noskaņa valdījusi pēc notikumiem piepildītās diecēzes dienas, kad pēc noslēguma lūgšanas neviens nav meties kājās un steidzies prom, bet vēl kavējušies kādu brīdi kopā klusumā.

Ir taču tā, ka ikdienišķajā kņadā (par to uzskatot arī vētru postījumu un kaislības ap to, kas notiek televīzijas ekrānos) mēs riskējam pazaudēt šos atmiņā paliekošos mirklus, bet tieši tie taču veido mūsu dzīvi! Vētras sekas likvidēsim, pēc vienām kaislībām nāks nākamās, bet mazie, spontānie, gaišie mirkli – tie, kurus atceroties sirds rajons pielīst svētlaimes, paliks, jo tā ir mūsu *istā* dzīve! “Kristīgas dzīves mērķis nav pacelties pie Dieva nez kādos augstumos, nedz arī ar kādiem īpaši labiem nopelniem vai ar īpašām lūgšanām dabūt Viņu lejā. Mūsu kristīgās dzīves mērķis ir Dievs, kurš, kā saka Sv. Augustīns, mums ir tuvāk nekā mēs paši sev. Mūsu dzīve nav izsūtījums vai trimda pirms laimīgas dzīves ar Dievu debesīs. Dzīve ir pārsteigums, kas atklāj, ka viss kas tev patiešām ir vajadzīgs, ir dots un ir tuvāk, nekā jebkad esam iedomājušies.” Tās ir rindas no palīgākā Rinalda Granta sprediķa “Parasta dzīve”, kas ievietots audiogrāmatā “Sastapšanās”. Sprediķu audiogrāmata ir Rinalda dāvana mums viņa dzīves jubilejā. Apsveicam! Un klausāties. Un – dzīvojam. ●

Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas SIA IHTIS reģ. Nr. 000341733 Mazā Pils ielā 4, Rīga, LV–1050 izdevums žurnāls “Svētdienas Rīts”. Redaktore Inga Reča +371 26459800. Datorgrāfiķe Irēna Vītomska. Redakcijas adrese: Mazā Pils iela 4, Rīga, LV–1050, tālr. + 371 67 224911, e-pasts: svetdienasrits@lelb.lv, Iznāk kopš 1920. gada janvāra, reģ. Nr. 000702015, abonēšanas indekss 1095. Iznāk reizi mēnesī, iespiests Poligrāfijas grupā “Mūkusalā”. Pārpublicēšanas vai citēšanas gadījumā atsauce uz žurnālu “Svētdienas Rīts” obligāta. Autoru viedoklis ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par autoru honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Uz pirmā vāka – G. H. Merķeļa 255 gadu jubilejas svinību plakāts Katlakalna. Foto – Katlakalna draudzes arhīvs. Uz ceturttā vāka – Elīnas Lāces kolāža.

Notici!

Uldis Gailītis, palīgākā

Eiropas čempionāts futbolā, Positivus festivāls, pasaules rallija čempionāta posms Latvijā, tagad olimpiskās spēles – šie un vēl daudzi citi pasaules, Eiropas un vietējie kultūras un sporta megapasākumi ir piepildījuši vasaras izklaides telpu. Tik daudz iespēju pavadīt savu brīvo laiku, sekojot līdzi notikumiem attālināti vai piedaloties pasākumos klātienē. Positivus festivāls un rallija čempionāts lielījās ar lielu apmeklētāju skaitu. Apsveicami. Arī es ar aizrautību sekoju līdzi Eiropas čempionātam futbolā, kur milzīgi stadioni piepildīti ar līdzjutējiem un vēl vairāk seko līdzi spēlēm pie TV ekrāniem. Un, kā es minēju *Via de Cristo* nometnes noslēgumā, salīdzinot ar Kristu, Eiropas futbola čempionātu uzskatu par mēsliem (Flp 3:8). Viņi dzenas pēc iznīcīgas balvas, mēs – pēc neiznīcīgas (1Kor 9:25).

Kur šajos notikumos esam mēs, un ko mums nozīmē Baznīca? Jēzus sēž un raud par Jeruzalemi, bet Jeruzaleme šodien esam mēs, Viņa Baznīca. Baznīca ir visi, kuri saņemmuši svēto Kristību. Asaras Pestītājam līst ne jau par to, ka piedalāties dažādos kultūras un sporta pasākumos vai sekojam tiem līdzi, bet gan par to, ka Jeruzaleme, tas ir, Baznīca, nezina, kas tai ir vajadzīgs mieram. Joprojām ļaudis meklē mieru kaut kur citur, tikai ne pie Radītāja. 9. svētdienas pēc Vasarsvētkiem dievkalpojumā paredzētie lasījumi bija zīmīgi ar to, ka daudziem draudzes locekļiem ticība paliek formāla. Pravieša Jeremijas grāmatas 7. nodaļa, kuru lūgtu vēlreiz katram izlasīt un izmeklēt arī savu sirdsapziņu, ļoti nopietni runā par formālo attieksmi pret Dievu. Mēs kristām, iesvētām, laulājam, mēs runājam un mācām, skaidrojam un lūdzam par daudziem, taču dievatziņa lielai daļai no “Jeruzalemes” paliek formāla. Daudzi gan zina sacīt – tā Kunga templis, tā Kunga templis, tā Kunga templis, kad vajag kristīties vai laulāties, taču templis neko nenožīmē. Apustulis Pāvils to atgādina Vēstulē romiešiem 10. nodaļā, ka mūsu tēvi visi bija kristīti un dzēra garīgo dzērienu, kas bija Kristus, bet uz lielāko daļu no viņiem Dievam nebija labs prāts, un viņi tika izdeldēti tukšnesī.

Ko varam darīt, lai mūsu dzīve un attiecības ar Dievu nebūtu tikai ārējas vai formālas? Notici, ka Dievs tevi mīl un tu esi Dievam pats mīļākais un nozīmīgākais cilvēks pasaulē.

Jā, tieši tā Dievs uz tevi lūkojas. Tad, kad noticēsi, ka Dievs dāvāja savu Dēlu, lai Viņš ciešanās un nāvē apliecinātu tev savu mīlestību un un dāvātu mūžīgo dzīvību, tad Kristība vairs nebūs formāla, bet pilna dzīvības, kas nāk no Kristus. Tā dāvās mieru un mūžību katram, kas to saņem. Kristība kļūs par lielāko notikumu dzīvē, ja to svinam ticībā, nevis aiz pieraduma, vajadzības vai kā citādi. Ja Svētais Vakarēdiens netiks saņemts formāli, bet ticībā, tas būs pilns spēka un dzīvības, jo Kristus tajā dāvā pats sevi. Tad templis tiešām kļūs par templi. Un tieši uz templi, uz to vietu, par kuru raksta pravietis Jeremija, Jēzus dodas pēc tam, kad ir lējis asaras par Jeruzalemi. Jēzus dodas uz templi, lai izdzītu visus, kuri grib padarīt to par laupītāju bedri. Jēzus

joprojām darbojas pie katra mūsu tempļa šķīstīšanas, Viņš iztīra un izdzen no mūsu dzīves to, ko veiksmīgi esam ievilkusi sevī, bet kam nevajadzētu tur atrasties. Par to arī apustulis Pēteris 1. vēstules 4. nodaļā atgādina, ka sods sākas pie Dieva nama. Bet, ja papriekš pie mums, kāds gals būs tiem, kas neklausā Dieva Evaņģēlijam?

Vistiešākā interese Jēzum ir par savu Baznīcu, proti, par mums un mūsu dzīvi, to tīrot un šķīstot. Un tad, kad kaut kas mūsu dzīvē tiek iztīrīts, ar ko tiekam pārsteigti, iespējams, sāpināti vai nomākti, tad vajadzētu nākt atpakaļ pie 1. vēstules korintiešiem 10. nodaļas, kur apustulis Pāvils atgādina, ka Dievs neļaus pārbaudīt pāri par mūsu spējām, bet darīs pārbaudījumam tādu galu, ka varat panest. ●

Krusta zīme atgriežas Bārbeles dievnama tornī

Jānis Folkmanis,
Bārbeles draudzes priekšnieks

Bārbeles baznīcas torņa pakājē 19. jūlijā tika iesvētīts jaunais krusts, kas drīz pēc tam tika uzcelts un nostiprināts torņa smailē. Plānots, ka visi ar krusta nomaīņu saistītie darbi tornī tiks paveikti līdz jūlija beigām. Vecais krusts, kas tornī atradās 140 gadus un bija laikazoba bojāts, tika demontēts pirms trīs gadiem torņa remontdarbu laikā.

Jaunais krusts ir vecās krusta zīmes kopija. To izgatavojis kalēmeistars Ģirts Bērziņš, sekojot tiem pašiem principiem, kā savulaik ticis veidots oriģināls, – pats krusts no koka, apšūts ar plānu metālu un apzeltīts.

“Lai šī krusta zīme ir par labu liecību tiem, kas lepnī un iedomīgi! Lai tā ir zīme par atgriešanos tiem, kas dvēselē nospiesti vai grūtsirdīgi! Lai tā kalpo par spēcinošu, iedrošinošu žēlastības zīmi un liecību!” krusta zīmes iesvētīšanas svētbriņķī sacīja Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas Liepājas diecēzes palīgākā Uldis Gailītis.

Pēc mēneša, 25. augustā, Bārbeles baznīcā par godu krusta atjaunošanai ir plānots svinīgais dievkalpojums. Uz to laipni aicināts ikviens un jo īpaši tie, kas ar saviem ziedojumiem ir atbalstījuši krusta zīmes atdzimšanu.

Krusta izgatavošana un uzstādīšana bijusi iespējama, pateicoties gan ziedotāju atbalstam, gan arī finansējumam, kas saņemts Lauku atbalsta dienesta administrētās “ES Leader” programmas ietvaros projektā “Bārbeles baznīcas torņa konstrukciju un torņa fasādes atjaunošanas 2. posms”. Krusta zīmes uzstādīšanu veic SIA “Dāvidu Nami”, kuras speciālizācija ir dievnamu remontu un atjaunošana. ●

Svinot mūzikas piepildītu mūžu

Elina Lāce, Edgara Lāča foto

7. jūlijā Talsu Baznīckalnā pavisam apaļā – astoņdesmitajā! – dzimšanas dienā tika sumināta izcilā diriģente Benita Paegle. Jubilāre saņēma ne vien klēpjiem ziedu un dāvanu, bet arī Latvijas Nacionālā kultūras centra Goda rakstu. Protams, ka todien luterāņu dievnāmā izskanēja tieši kora dziesmas, un nav šaubu, ka ik koris centās dot no sevis labāko.

Pēc dievkalpojuma jubilāri draudzes vārdā sveica mācītājs Andis Ķīvičs, sakot paldies par Benitas ilggadējo kalpošanu, vadot draudzes kori “Amenda”. “Tev ir likta dievišķā dzirksts, kas caur mūziku liek cilvēkiem pavērst skatienu uz augšu,” mācītājs vērtēja. Viņš arī izteica prieku par to, ka Benita ir uzticīga dievkalpojumu apmeklētāja. “Vienmēr ir prieks par tavu klātbūtni dievkalpojumos. Lai Dievs turpina tavā dzīves ceļā darboties!” mācītājs vēlēja.

Viens no pārsteigumiem bija diriģenta Ginta Ceplenieka apsveikums. “Mēs visi varam

būt lepnī, būdami latvieši, – varena un stipra tauta, vienota dievnamos, vienota un stipra arī Dziesmu svētkos. Benita ir izcili strādājusi un kalpojusi abās šajās frontēs,” viņš atzina. Tieši no Ginta Ceplenieka rokām gaviļniece saņēma Latvijas Nacionālā kultūras centra Goda rakstu par ilggadēju un nozīmīgu ieguldījumu kora nozares darbībā un Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanā.

Vēl viens skaists pārsteigums bija sieviešu kora “Vaiva” klātbūtne. Bet kā gan varētu būt citādi, ja Benita Paegle savulaik gandrīz 30 gadus, no 1968. gada līdz pat 1996. gadam, bijusi šā kora diriģente un kormeistare? Tagadējā kormeistare Antra Strikaite kolektīva vārdā pauda, ka Benita bijusi korim kā pamatīgs stūrakmens, kora dzīves veidotāja, kura saturējusi visu kopā ar savu enerģiju un entuziasmu, muzikalitāti, pārliecību, precizitāti un prasīgumu, bet tajā pašā laikā ar lielu mīlestību uz dziesmu, savām dziedātājām un diriģentes darbu. “Kora skaņējuma kvalitātes latīņu jūs, Benita, savā laikā pacēlāt ļoti augstu, un mēs joprojām

cenšamies to noturēt līmenī,” apliecināja Antra Strikaite.

“Korī “Vaiva” pagāja puse no mana darba mūža. Toreiz es pati vēl tikai veidojos par diriģenti. Tālāk mans darbs bija saistīts ar baznīcas kori, ar kuru mums 15 gadu laikā bija 560 uzstāšanās reizes. Esam dziedājuši 60 baznīcās gan Latvijā, gan citās valstīs,” jubilāre zināja sacīt. Benitu Paegli sveica gan agrākie kora “Amenda” dziedātāji, gan draudzes kora pašreizējais sastāvs. Kora tagadējā diriģente Indra Ozola salīdzināja Benitu ar kora māti. “Es pie tevis vienmēr varu pieiet un pajautāt, vai kaut ko nevajag citādi, kā gāja, kā izklausījās. Kolosāli, ka tāds cilvēks ir mūsu draudzē! Mums ir vajadzīgs tavš atbalsts, tavš labais vārds un tavš padoms,” uzsvēra Indra Ozola.

Svinīgajai daļai sekoja neoficiālā vai, drīzāk jāsaka, ļoti garšīgā daļa – svētku mielasts draudzes namā. Tur neizpalika dalīšanās atmiņstāstos, izskanēja arī pa skaistai dziesmai, un jubilāre turpināja būt ierastajā lomā, kļūstot par svētku mielasta apvienotā kora diriģenti. ●

Tieši no diriģenta Ginta Ceplenieka rokām Benita Paegle saņēma Latvijas Nacionālā kultūras centra Goda rakstu.

Prāvests Ēvalds Bērziņš svin ordinācijas 30. gadskārtu

30. jūnijā notika Krustpils evaņģēliski luteriskās baznīcas 200 gadu jubilejas svētku dievkalpojums, kura laikā draudze pateicās arī par prāvesta Ēvalda Bērziņa 30 gadiem mācītāja amatā. Dievkalpojumu vadīja bīskaps Einārs Alpe, prāvests Ēvalds Bērziņš un mācītājs Ainars Springis. Dievkalpojumu kuplināja sieviešu vokālais ansamblis “Minima”. Ar savu klātbūtni baznīcēnos pagodināja arī Jēkabpils novada domes priekšsēdētājs Raivis Ragainis. Īpašs prieks par prāvesta mātes, ilggadējās un nenogurstošās kristīgās mācības skolotājas un Jēkabpils kristīgās mācības skolotāju metodiskās apvienības vadītājas Mirdzas Bērziņas klātbūtni svinībās. ●

Foto – Jānis Lācis

Foto – Kaspars Kažmērs un no draudzes arhīva

Gaiši dubultsvētki Kristus Spēka Aizkraukles draudzē

Līga Ružāne-Jakovļeva

Gaišu dienu aizvadījām Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas Kristus Spēka Aizkraukles draudzē, kad 7. jūlijā pateicības dievkalpojumā draudze teica Dievu par svētību, kura tai dāvāta 1999. gadā un joprojām ir tik dārga. Svētība, kad ordinēja un kalpošanu Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas Kristus Spēka Aizkraukles draudzē sāka Dieva izredzēts, svētīts un apdāvināts mācītājs Ainars Springis. Divdesmit pieci gadi ir aizvadīti un tik piepildīti! Gods Dievam!

Mācītāju Ainaru mīl un ciena ne tikai draudze, arī amata brāļu sirdssiltums ir redzams un piedzīvojams, tāpat ne retums ir sastapti cilvēki, kuru mājvieta ir citur, taču viņi sirsnībā saka: mans mācītājs!

Gaišus vārdus svētkos veltīja bīskaps Einārs Alpe, prāvests Ēvalds Bērziņš, kopīgā uzrunā – bijusi draudzes priekšniece Anita Rasa ar esošo Līgu Ružāni-Jakovļevu, klātesošie draudzes cilvēki un viesi, kā arī ģimēši, amatnieces Ineses Kāpiņas veidotā fotoalbumā mācītājs saņēma vairāk nekā pussimts dažādos gados uzņemtu fotogrāfiju, tapušu, viņam kalpojot laulību ceremonijās, kristībās, iesvētēs un citos notikumos, kuru dāvinātāji katrs pats personīgi veltīja mācītājam cieņas un pateicības vārdus, uzrakstot tos attēla otrā pusē.

Pārsteigums līdz prieka un aizkustinājuma asarām daudziem klātesošajiem un arī pašai saņēmējai bija Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas apbalvojuma “Uzticības vairogs” pasniegšana ilggadējai ērģelniecei, nesavtīgai kalpošanā un cilvēkmīlestībā – Sulamītei Springīei.

Sulamīte Baznīcā kalpo no 1981. gada (no 20 gadu vecuma). Viņa ir ilggadēja ērģelniece, kuru un ansambļu vadītāja, ilgu gadus bija arī svētdienas skolu skolotāja. Sulamītes ticības ceļš ir vijies cauri LELB Rīgas Jēzus draudzei, LELB Aizkraukles draudzei (pie Skrīveriem) un kopš 2000. gada turpinās LELB Kristus Spēka Aizkraukles draudzē (Aizkraukles pilsētā). Draudzē Sulamīte ir ērģelniece, garīgās mūzikas nozares vadītāja, aktīva, mīlēta un cienīta draudzes un draudzes padomes locekle. Visu savu dzīvi viņa ir pakārtojusi kalpošanai Dievam, Baznīcai un cilvēkiem. Sulamīte ir patiess kristieša paraugs mājās, draudzē un sabiedrībā.

Pēc pateicības dievkalpojuma jau ar dubultu iepriecinājumu neaizmirstamu, Kungu slavējošu un pagodinošu koncertu sniedza brīnišķīgā *LA Vocal Studio* starpkonfesionālo kristīgo mūziķu grupa *The Kingdom Melody*. Svētku cienasts noslēgumā stiprināja ikviena miesu kopīgā, priecīgā sadraudzībā. Pateicība! Pateicība Dievam! ●

Cēsu Sv. Jāņa draudzē // Šopavasār pēc ilga pārtraukuma draudzē atsākušās regulāras jauniešu tikšanās. Garīgā izaugsmē un kopībā iesaistījušies jau 12 draudzes jaunieši mācītāja Didža Kreicberga vadībā. Tikšanās reizēs aizvadītas kopīgas pārdomas par apustuļi Tomu, kāzām Kānā un Jēzus kalpošanu mācekļu vidū, savukārt sezonas noslēgumā piedzīvots kopīgs pārgājiens pa Zvārtas iežu takām. Nākamā tikšanās paredzēta kopā ar citiem draudzes locekļiem draudzes jubilejas dienās, kas 24. un 25. augustā notiks Skangaļu muižā. Šogad plānotas lekcijas par lūgšanu, mīlestību un kristīgo nāmību, ko vadīs mācītāji Kristis Kalniņš un Ivars Jēkabsons, radošas un sportiskas aktivitātes, kā arī nakts orientēšanās.

Krustpils draudzē // 30. jūnijā Krustpils evaņģēliski luteriskajā baznīcā aizvadīts 200 gadu jubilejas svētku dievkalpojums. To vadīja bīskaps Einārs Alpe un prāvests Ēvalds Bērziņš. Jubilejas dievkalpojumā tika svinēti arī Ēvalda Bērziņa 30 gadi kopš ordinācijas.

Bolderājas draudzē // Bolderājas draudze arī šovasar aicina uz koncertiklu “Mūzika saulrieta krāsās”. Tie ir muzikāli ceturtdienas vakari, kuros izskan dažādu žanru mūzika. Turklāt ir iespēja iepazīt Bolderājas baznīcu, kas ir neatņemama Bolderājas kultūrvēsturiskās telpas daļa jau gandrīz 150 gadus. Koncertikls tiek rīkots, lai atbalstītu Bolderājas evaņģēliski luteriskās baznīcas atjaunošanas darbus.

Saldus M. Lutera draudzē // 20. un 21. jūnijā draudze aicināja uz slavēšanu un baznīcas vēstures iepazīšanu. 20. jūnijā slavēšanu vadīja Mareks Ignats un pusaudžu komandas mūzikas grupa. Slavēšanas un liecību vakara programmā bija Dieva slavēšana, liecības, aizlūgšanas un laiks sadraudzībai. 22. jūnijā, Saldus M. Lutera draudzes dienā, viešņa arhitekta un vēsturniece Helēna Dekante klātesošos iepazīstināja ar Saldus apkārtnes baznīcām un draudzēm.

Dubultu draudzē // 21. jūlijā Dubultu baznīcā notika Berlīnes Sv. Laurencija draudzes kora koncerts “Dod mums savu mieru!”. Berlīnes Sv. Laurencija draudzes koris latviešu diriģenta Jāņa Pēlmaņa vadībā savā 77. jubilejas gadā devās koncertbraucienā uz Latviju un piedāvāja vācu komponistu sakrālās kormūzikas programmu, kas veltīta miera tēmai. Dažādu emociju spektrs – bailes, prieks, palāvība, cerība, sirds pazemība un pazemība Dieva priekšā – tika izdziedāts komponistu Baha dzimtas pārstāvju, kā arī Hauptmaņa, Mendelszona-Bartoldi, Pahelbela, Reinbergera, Šica u. c. skaņdarbos. ●

Sagatavojusi Ingrida Briede

Starptautiskās Luterāņu padomes 8. Pasaules semināru konference

Rinalds Grants, palīgbīskaps

Starptautiskās Luterāņu padomes (ILC) 8. Pasaules semināru konference notika no 11. līdz 14. jūnijam Buenosairesā, Argentīnā. Konferencē tika diskutēti semināru izglītības izaicinājumi un iespējas.

Konferencē dalībniekus uzņēma Argentīnas evaņģēliski luteriskā Baznīca (*Iglesia Evangélica Luterana Argentina – IELA*). Tā pulcēja pārstāvjus no 21 Baznīcas semināriem un teoloģijas programmām 19 valstīs. Mūsu Baznīcu un Luteru Akadēmiju pārstāvēja Rīgas arhidiecezes palīgbīskaps Rinalds Grants. Konferencē bija skatāmas vairākas

prezentācijas, kas no dažādiem aspektiem atklāja galveno tēmu. Starptautiskās Luterāņu padomes priekšsēdētājs, Somijas Evaņģēliski luteriskās misijas diecēzes bīskaps Juhana Pohjola iepazīstināja ar tēmu "Baznīcas un valsts teoloģiskās perspektīvas". Dr. Kims Džans Jans (*Jun-Hyun Kim*, Dienvidkoreja) un prāvests prof. Kležio Šadeks (*Clécio Schadech*, Argentīna) uzstājās ar priekšlasījumiem, sniedzot vēsturiskas perspektīvas par attiecībām starp Baznīcu un valsti un to, ko tas nozīmē teoloģiskajai izglītībai. Dr. Džeimss A. Kellermans (Kanāda) pievērsās jautājumam par valdības iekļaušanos semināru izglītībā. Dr. Boriss Gunjevičs (Apvienotā Karaliste) apsprieda problēmas, kas saistītas ar identitāti un identitātes politiku. Visbeidzot, mācītājs Dr. P.R. Selvarajs (Indija) referēja par Baznīcas un valsts attiecībām vajāšanu laikā.

Konferencē tika piedāvātas arī sekcijas, kurās tika apskatītas tēmas: klasiskā semināra modeļa alternatīvas, mācītāju apmācība nelielā draudzē, Mazā katehisma mācīšana semināristiem, K.S. Lūisa (*C.S. Lewis*) darbu izmantošana pastorālajā kalpošanā un tiešsaistes izglītības modeļi.

Šī pēdējā tēma – tiešsaistes izglītība – arī bija konferences paneldiskusijas priekšmets. Dr. Aleksejs Streļcovs (Krievija) vispirms uzstājās ar referātu par to, kam sekoja īsākās Dr. Ebeneza Boafu (Gana), prāvesta Teda Kraja (*LCMS*, Latīņamerika), prāvesta Dr. Toma Parka (*LCMS*, Taivāna) un mācītāja Dr. Krisa Kaheja (*ASV*) prezentācijas.

Konferencē tika apspriesta arī akreditācijas tēma, ko vadīja Dr. Sintija Lumlija (Apvienotā Karaliste) un Starptautiskās Luterāņu padomes ģenerālsēkretārs Klauss Detlevs Šulcs (*ASV*). Sekoja šī jautājuma apspriešana nelielās grupās.

Konferencē pēdējā dienā notika diskusija par pastorālās un diakoniskās izglītības pamatkompetencēm. Dr. Rons Mudžs (*ASV*) analizēja Konkordijas seminārā (Sentluisā Misūri štatā) un Konkordijas Teoloģiskajā seminārā (Fortveinā Indiānas štatā) nepieciešamās mācību programmas un kompetences.

Konference noslēdzās ar *IELA Seminario Concordia* apmeklējumu, kur dalībnieki kopā ar semināra kopienu piedalījās vārda dievkalpojumā un noslēguma svinībās ar kultūras programmu, tai skaitā Argentīnas tango. ●

Lutera Akadēmija aicina studēt

Lutera Akadēmija (LA) ir Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas dibināta un Latvijas valsts akreditēta augstskola. Ar kristīgajā ticībā un evaņģēliski luteriskajā tradīcijā balstītu teoloģisko izglītību LA cilvēkus iedrošina un sagatavo īstenot Dieva aicinājumu.

LA piedāvā dažādas studiju iespējas.

● Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Teoloģija" (4 gadi)

Sniedz kristīgajā un īpaši evaņģēliski luteriskajā tradīcijā balstītu akadēmisko izglītību. Studenti iegūst gan teorētiskās zināšanas bībeliskās, sistemātiskās teoloģijas un luterisko ticības apliecību, un Baznīcas vēstures studiju kursus, gan arī iemaņas un prasmes dažādos praktiskās teoloģijasursos.

Programma:

- veidota tā, lai pēc sekmīgiem diviem akadēmiskajiem gadiem students varētu pretendēt uz diakona eksāmena kārtošānu LELB;

- absolventiem dod iespēju iegūt Latvijas valsts akreditētu un LELB atzītu teoloģisko un praktisko izglītību, kas nepieciešama garīdznieka amata veikšanai un ļauj turpināt studijas maģistrantūrā.

● Atvērtās akadēmijas mūžizglītības programma "Teoloģija un kalpošana" (2 gadi)

Sniedz iespēju saņemt teoloģisku izglītību katehēta, lektora, diakona, svētdienas skolas skolotāja un citu draudzes darbinieku kalpošanai.

Programma:

- paredzēta cilvēkiem, kuri grib paplašināt savas zināšanas, bet šobrīd vēl nevēlas vai nevar uzņemties studijas akadēmiskā grāda iegūšanai;
- studentiem dod iespēju pārliecināties par savu aicinājumu studēt Teoloģijas programmā, lai kļūtu par nākamajiem garīdzniekiem un teologiem.
- Klausītāja un brīvklauštāja statuss
- LA piedāvā iespēju ikvienam apmeklēt

interesējošos studiju kursus arī kā klausītājam vai brīvklauštājam;

- klausītāji, noslēdzot studiju kursa apguvi, kārtro eksāmenu un saņem apliecību, bet brīvklauštājs var nekārtot noslēguma eksāmenu.

Reflektanti un interesenti ar informāciju par iestāšanāsāmeniem, studiju ilgumu, maksu un dokumentiem studijām 2024./2025. akadēmiskajā gadā Lutera Akadēmijā var iepazīties Uzņemšanas noteikumos, skat. "Uzņemšanas noteikumi" studiju programmā "Teoloģija" un programmā "Teoloģija un kalpošana".

Dokumentu pieņemšana studijām jaunajā akadēmiskajā gadā notiek **līdz 5. augustam otrdienās un piektdienās** no plkst.12.00 līdz 18.00 Lutera Akadēmijas Studiju daļā Rīgā, Alksnāja ielā 3.

Papildu informācijai un jautājumiem e-pasts: info@lut.edu.lv un tālr. 29128655. ●

Atsaucies Dieva aicinājumam un teoloģijas studijās tam atbilstoši sagatavojies LUTERA AKADĒMIJĀ!

Aicinājums piedalīties atbalsta nometnē viena vecāka ģimenēm

Katrs, ko Tēvs Man dod, nāk pie Manis, un, kas nāk pie Manis, to Es tiešām neatstāšu.

(Jņ 6:37)

Lai sniegtu atbalstu viena vecāka ģimenēm ar bērniem, LELB Svētdienas skolu nozare un Diakonijas centrs aicina pavadīt kopā nedēļas nogali **no 15. līdz 18. augustam** kopienas centrā "Gaujaslīči", kur vecākiem būs iespēja saņemt garīgu un emocionālu atbalstu, mācīties izprast savas jūtas un pārdzīvojumus, piedot un iegūt cerību, iepazīties un atbalstīt citam citu, pavadīt laiku sadraudzībā un atpūties. Ģimenes varēs doties kopīgā laivu braucienā, apmeklēt dievkalpojumus, lūgties un slavēt kopā ar Ignatu ģimeni, mācīties savstarpēji sadarboties, aizlūgt un uzdot jautājumus mācītājiem Artūram Bogdanovam, Marekam Ignatam un Ivaram Jēkabsonam. Bērniem – spēles un

citas aktivitātes, radošas nodarbības un ekskursija uz Rakšu mini Zoo.

Pieteikšanās nedēļas nogalei **līdz 2024. gada 5. augustam**, aizpildot pieteikšanās anketu šeit: https://ej.uz/Gimenu_nometne_2024.

Dalības maksa par kopīgo nedēļas nogali – 50,00 EUR (visai ģimenei). Ja vēlies piedalīties, bet maksa ir šķērslis, lūdzu, sazinies ar Misijas nozaru bloka vadītāju Agitu Krastiņu pa tālr. 29342266.

Jautājumu gadījumā lūdzam sazināties ar mums elektroniski, rakstot uz e-pastu: kristina.gribonika@diakonija.lv vai zvanot Kristīnai (28021223), Agitai (29342266).

Rekvizīti dalības maksas pārskaitīšanai

Nodibinājums "Latvijas Evaņģēliski luteriskās Baznīcas Diakonijas centrs"
Bankas konti (pēc izvēles):

Luminor Bank AS Latvijas filiāle
Konta Nr. LV57RIK00002013124372
AS Swedbank
Konta Nr. LV79HABA0551043691857
AS Citadele banka
Konta Nr. LV43PARX0000572351017
AS SEB banka
Konta Nr. LV50UNLA0055000160898
Maksājuma mērķi jānorāda:
"Par dalību ģimeņu nometnē", ģimenes
uzvārds un dalībnieku skaits (piemēram,
Bērziņi 3 personas)

Aicinām draudzes un ikvienu, kura sirds atsaucas nometnes nodomam, atbalstīt nepilno ģimeņu dalību nedēļas nogalē Gaujaslīčos!

Ja vēlaties ziedot, ziedojumu lūdzam veikt Diakonijas centra kontā ar atzīmi: "Ģimeņu nometnes atbalstam". Paldies! ●

Sirsnīgi aizvadīta Diakonijas centra 30 gadu pastāvēšanas jubileja

Lauma Tropa, LELB Diakonijas centra projektu vadītāja, Ulda Muzikanta foto

Pirmā vasaras mēneša izskaņā, 28. jūnijā, visas dienas garumā vērienīgi tika svinēta Diakonijas centra 30 gadu jubileja. Diena iesākās ar svētbrīdi Luterā Akadēmijā konferencē “30 gadus mīlestībā uz Dievu un cilvēkiem”, tai turpinoties ar

iedvesmojošiem diakonijas nozares kalpotāju pieredzes stāstiem un ar mācītāja Oskara Smoļaka uzrunu, kas atklāja Dieva mīlestības dažādās šķautnes, un noslēdzoties ar sirsnīgiem sveicieniem un vēlējumiem gan no Diakonijas centra draugiem, ilggadējiem atbalstītājiem un sadarbības partneriem te pat Latvijā, gan arī otru okeānam. Svētku dienas centrā visi kopā pulcējāmies Rīgas

Domas baznīcā, kur pateicībā par Dieva žēlastības darbiem pie mums un caur katru no mums svinējām dievkalpojumu, kuru par īpašiem svētkiem padarīja gan bīskapa emeritus Pāvila Brūvera, mācītāju Oskara Smoļaka un Aivara Guseva klātbūtne, gan īpaši izvēlēts ērģeļu un saksofona muzikālais pavadījums. Svētku dienu noslēdzām ar kopīgu sadraudzību Rīgas Doma dārzā, kura teritorijā bija

iespēja gan pavadīt laiku sadraudzībā, sagādājot nelielas, pašu veidotas dāvanīņas, gan svētku mirkļus iemūžināt fotogrāfijās un baudīt bagātīgu svētku cienastu un torti. Visa svētku diena, spītējot karstumam, bija piepildīta ne vien ar apmeklētāju smaidiem, smiekliem un sarunām, bet arī ar prieku par atkalsatikšanos un pateicību par iespējām diakonijai šo 30 gadu pastāvēšanas laikā atīstīties tik daudzpusīgi, kā arī par kalpošanām un cilvēkiem, par kuriem Dievs gādā, un pāri visam – par iespēju piedzīvot šos skaistos svētkus visiem kopā. ●

LELB Diakonijas centra vadītāja Sigita Dišlere.

Dievkalpojumā Rīgas Domā.

Diakonijas centra struktūrvienību vadītāji (no kreisās): Ilze Nagle, Anete Ankmane, Rita Eglīte, Gintars Putniņš, Kristīna Griboņika, Iveta Buša, Sigita Dišlere, Alda Vītoliņa, Vineta Fišere, Toms Bumbulis.

Svinībās piedalījās mīļi viesi: Greisa Rao (Amerika), Māra Pole (Dobeles), Helmut Brauers (Vācija).

“Vai tu Mani mīli?” (Jņ 21:5)

Fragmenti no uzrunas LELB Diakonijas centra 30 gadu jubilejas konferencē “30 gadus mīlestībā uz Dievu un cilvēkiem”.

Oskars Smoļaks, mācītājs,
LELB Diakonijas nozares vadītājs*

Daudziem labi zināmais tēvs Viktors, kurš savulaik kalpoja Kārsavā, reiz sacīja, ka tad, kad nonāksim Dieva vaiga priekšā, Viņš mums jautās trīs svarīgus jautājumus: 1) vai tu Mani mīli? 2) vai tu Mani mīli? 3) vai tu Mani mīli?

● ● ●
Cik jums viegli vai grūti ir pateikt: es tevi mīlu? Cik ilgs laiks pagāja, līdz jūs to pateicāt pirmo reizi savam mīļotajam cilvēkam? Bieži, kad esam iemīļējušies, mēs steigāmies sacīt: es tevi mīlu! Taču, kad attiecības ir pārbaudītas un vilšanās piedzīvota ne vien savā partnerī, bet arī sevī un savā spējā mīlēt, rodas jautājums: bet vai patiešām mīlu? Tad parasti mūsos rodas šaubu pilnas pārdomas, vai mīlestība vispār pastāv un kas tā tāda ir.

● ● ●
Varbūt tu šobrīd esi līdzīgā situācijā, kur jūties kā zvejnieki rītā pēc veltīgu pūļu nakts. Varbūt tev liekas: pietiek, ir jāmet miers, man nesanāk. Varbūt tev kādi no malas saka: nu liecies mierā, beidz, apstājies. Varbūt kritizē. Iespējams, kāds sastopas ar izjūtu: ir tukšums; kad beidzot pienāks rīts, izmazgāsim tīklus un dosimies uz mājām. Taču tieši tajā brīdī Jēzus Pēterim sacīja un varbūt tieši tev šobrīd saka: “Airē uz dziļumu un vēlreiz izmet tīklus zvejai.” ● ● ●

Esmu novērojis, ka manas lielākās garīgās izgāšanās, kārdinājumi un kritieni ir tieši tad, kad jūtos personīgi spēcīgs, kad esmu gatavs savā vārdā un savā spēkā izvest tīklus. Dievs atļauj mums piedzīvot tukšu pūļu brīžus, nesekmīgas zvejas nakts, Viņš pieļauj, ka izgāžamies un sašļūkam, lai mēs no Viņa sadzirdētu: tagad paklausies Manī, airē uz dziļumu, izdari Manā vārdā, Manā spēkā.

Foto – Uldis Muzikants

Tad, kad esam vāji un atzīstam savu nespēku, mēs atklājam Kristus spēku. Mēs atklājam, ka tas, kas mūsu spēkā ir mazums un tukšums, to darot Viņa Vārdā un spēkā, ir kaut kas tik liels un varens.

● ● ●
Dievs tevī ir ieraudzījis labāko, un Viņš ilgojas pēc tevis. Viņš Pēterim nesaīja: atnāc Man līdzī uz Jeruzalemi, Man pa ceļam noderēs tava palīdzība; Sīmani, nedaudz izpalīdzi Man. Nē! Viņš sacīja: Seko Man! Man tevi vajag pavisam! Man tu esi vajadzīgs visā pilnībā. Dievs arī tevi grib pavisam! Viņš saka:

Es tevi gribu pavisam, visā pilnībā, seko Man! Ko šie vārdi tev šobrīd nozīmē?

● ● ●
Dieva aicinājums rada sajukumu, tas izrauj no komforta, izrauj no sēdēšanas solā, izrauj no laivas, izrauj no mīkstā ofisa beņķa. Dieva aicinājums neatļauj dzīvot to pašu veco dzīvi. Mēs bieži gribam Jēzu, kuru varam kontrolēt, kuram noteikt, ko un cik tālu darīt, kuru varam nēsāt kabatā kā tādu amuletu; mazo, jauko “Jēzuliņu”, kuru varam aplikt ap kaklu. Nē, patiesībā tādu Jēzu mums nevajag! Man vajag Jēzu, kurš mani var nest, kurš mani, kad es aizmaldos un pakrītu, var uzlikt uz saviem pleciem un nest. Un tas ir iespējams tikai tad, kad es ļauju Dievam pilnībā pārkārtot manu dzīvi. Kad es visā pilnībā pieņemu lēmumu sekot Viņam. Kad es pieņemu, ka Jēzus nevis vienkārši mani iedvesmos, nevis pacels manu labsajūtu un garastāvokli, bet ka Jēzus apgrīzīs manu dzīvi kājām gaisā. Mums jābeidz lietot Jēzu un jāļauj Viņam lietot sevi.

Ja mana ticība man netraucē brīvi darīt visu, ko es vienmēr esmu darījis, un tādā veidā, kā esmu to darījis, tad kaut kas nav kārtībā. Tad Jēzus joprojām ir manas dzīves

aksesuārs vai veiksmes talismans, nevis manas dzīves Kungs.

● ● ●
Ja tu šobrīd piedzīvo savu nespēku un vājuma brīdi, tad ticībā apliecinī Dieva spēku savā nespēkā, apliecinī: es neļaušu šaubām, es neļaušu savām sajūtām, es neļaušu citu spriedumiem, es neļaušu savām neveiksmēm stāties priekšā Dieva vēlmei mani padarīt par to, kam Viņš mani ir aicinājis būt. Seko Man, un Es tevi izmainīšu! Tu varbūt pat nepamanīsi un neuzzināsi to brīdi, kurā tas notika. Dievs no tevis nesagaida mēģinājumus pašam par kaut ko kļūt, pašam būt par kaut ko, izdarīt kaut ko. Viņš saka vienīgi: SEKO MAN! Un es tevi padarīšu par to, par ko esmu tevi aicinājis būt. Ja tu vienkārši sekosi Kristum, nevis savām vēlmēm, savai gribai, saviem plāniem, pat ne savam aicinājumam, bet AICINĀTĀJAM, tu patiesi kļūsi par to, par ko Dievs tevi ir aicinājis būt. Tu esi tas, kam tu seko. Tu kļūsti par to, kam tu seko. Seko Jēzum, un Viņš tevi padarīs par to, par ko tu no Dieva esi aicināts būt.

● ● ●
Mīlestība uz Dievu vienmēr ved pie

mīlestības uz cilvēkiem. “Ja kāds saka: es mīlu Dievu! – bet nīst savu brāli, tas ir melis, jo tas, kas nemīl savu brāli, ko viņš redz, nevar mīlēt Dievu, ko viņš neredz. Un mums ir šis bauslis, lai tas, kas mīl Dievu, mīl arī savu brāli.” (1Jņ 4:20–21)

Apustulis Pāvils raksta: “Brāļu mīlestība jūsu starpā lai ir sirsnīga. Centieties cits citu pārspēt savstarpējā cieņā” (Rm 12:10); “Nepalieciet nevienam parādā neko citu kā vien savstarpēju mīlestību, jo, kas otru mīl, ir piepildījis bauslību” (Rm 13:8).

Jēzus trīskāršais jautājums Pēterim norāda uz to, kas ir galvenais virziens, izejas punkts, avots jebkurai kalpošanai. Jēzus gribēja Pēterim uzticēt ganīt savas avis. Bet Jēzus nejaudāja: Sīmani, Jāna dēls, vai tu mīli Manas avis? Viņa jautājums bija: vai tu Mani mīli? Mīlestība uz Kristu ir tā, kura iedvesmo mīlēt citus. No mīlestības uz Kristu izaug mīlestība uz dzīvesdraugu, bērniem, vecākiem, kolēģiem, uz visiem Kristus mazākajiem, nērtajiem. ●

*No 2024. gada 1. jūlija mācītājs Oskars Smoļaks kalpošanu šajā amatā ir noslēdzis.

Drosmīgākie un apņēmīgākie devās divu kilometru garajā ceļā no Madonas draudzes dievnama uz mācītājmuižu.

“Kristus Baznīcai būt!”

Ar tik pārliecinošu moto 29. jūnijā Madonā visu dienu risinājās pārbagātīgi saplānotā Daugavpils diecēzes diena – pirmo reizi *pēckovida* ērā. Programmā bija paredzēts dievkalpojums diecēzes bīskapa Eināra Alpes vadībā, pēc kura sekoja diskusija, kas solījās būt dienas pirmās puses “nagla” – mācītāju Modra Plātes un Ainara Baštika saruna par izsludināto diecēzes dienas tēmu. Pēc diskusijas visi, kas juta sevī spēku noiet divus kilometrus, devās gājienā no dievnama līdz mācītājmuižai, kurā risinājās dienas otrās daļas programma: pusdienas, paneldiskusija, stāsts par Armēnijas Baznīcu, diecēzes kausa izcīņa, teatrāls priekšnesums, vakariņas, kopdziedāšana, sadraudzība un noslēguma svētki. Vai izdevās? Lai runā fotogrāfijas, jo, kā saka, viena fotogrāfija atsvēr 1000 vārdus!

Diemžēl mācītāja Modra Plātes veselības stāvokļa dēļ Ainaram Baštikam vajadzēja klausītāju uzmanību piesaistīt vienam pašam. Bijušā ministra bērnu un ģimenes lietās un ilggadējā baptistu Rīgas Mateja draudzes mācītāja liecība bija pārliecinoša, lai arī, viņaprāt, vieglas dienas šodienas kristiešus negaida – līdzās iekšpolitiskajai un pasaules ģeopolitiskajai situācijai vēl nemaz neapziņamies mākstīgā intelekta ietekmi uz mūsu dzīvi tuvākajā nākotnē.

Daži no Daugavpils diecēzes mācītājiem: Ainars Sprīngis, Guntars Agate Paeglis, Ivars Čišs.

Paneldiskusija, kurā piedalījās diecēzes mācītāji un draudžu pārstāvji, pagāja kā viens mirklis. Tik daudz ieinteresētu jautājumu, ka mikrofons neapklusā ne uz brīdi. Jautājumi gan par to, kas cilvēkus mudinājis braukt uz diecēzes dienu, gan par to, kur ņemt spēkus kalpošanai. Tomēr galvenie apspriežamie temati, kas aktuāli visām draudzēm mūsu Baznīcā, kas būtu jādara, lai cilvēki draudzes nepamestu, un ko vajadzētu darīt, lai draudzēs būtu jaunieši, un kā vispār piesaistīt jaunus draudžu locekļus.

Ar īpašu lūgšanu – dziedājumu – senajā Baznīcas armēņu valodā draudzes dienas pagodināja Armēņu Apustuliskās Baznīcas Latvijā Rīgas Sv. Gregora Apgaismotāja draudzes mācītājs Hosrovs Stepanjans. Viņa stāstījums par savu dzīvi un personīgo Dieva pieredzi, par savu Baznīcu un to, kā ir dzīvot valstī, kura robežojas ar islāmticīgām valstīm, informatīvi bagātināja diecēzes dienas otro daļu, kas risinājās mācītājmuižā.

Foto – Uldis Muzikants un Inga Reča

Šī diena, kad satiekas diecēzes draudžu ļaudis, ir jāiemūžina!

Draudžu diena ir iespēja satikt sen neredzētus brāļus un māsas – mācītāju Valdi Strazdiņu un Madonas draudzes dvēseli – Andīņu.

Atraktīvā mācītāja Guntara Agates Paegļa Cēsaines draudzei, kas bija iepriekšējā diecēzes kausa turētāja, sīvā cīņā tomēr nācās to atdot Gulbenes draudzei.

Garīgajai maizei jāpiekož klāt dienišķā zupa!

Daugavpils diecēzes kalpojošie garīdznieki un viesi.

Alūksnes iecirkņa prāvests Vilnis Sliņķis, kalpo Apes Sv. Miķeļa, nīcas saiešanām – estrāde ar skatuvi, nojume, kur pusdienot, pati Gaujienas un Opekālņa draudzes.

Madonas draudzes mācītājmuiža, pateicīga vieta dažādām baznīcām, nīcas saiešanām – estrāde ar skatuvi, nojume, kur pusdienot, pati Gaujienas un Opekālņa draudzes.

Teatralizētu uzvedumu priekšā cēla mājinieki – Madonas draudze. Vislabākā izrāde esot tā, kurā 1) spēlē pazīstami aktieri (draudzes padome), 2) ir visiem zināms sižets (no Bībeles), 3) skatās savējie. Tā kā visi šie priekšnosacījumi bija izpildīti, tātad izrāde izdevās!

Draudžu dienas pārsteigums – mūziķa Goran Goras uzstāšanās. Dziesma “Gods Dievam augstībā”, kas jau kļuvusi par mūziķa vizītkarti, un citas ar Imanta Ziedoņa vārdiem saviļņoja klausītāju sirdis.

Lai uzņemtu tik vērienīgus svētkus, ir jābūt apveltītam ar tik lielu enerģiju, kāda piemīt Madonas draudzes priekšniecei Ērikai Pomerei (no kreisās) un Agitai Krastiņai (LELB Misijas nozaru bloka vadītājai).

“Pateicība Dievam, pateicība bīskapam Eināram Alpeim, prāvestiem un mācītājiem, Madonas draudzei un ikvienam, kurš aizlūdza, svētīja, organizēja, vadīja, dalījās, gādāja, rūpējās, uzņēma, cienāja, piedalījās un tik sirsnīgi iepriecināja savus brāļus un māsas Kristū aizvadītajā brīnišķīgajā Daugavpils diecēzes dienā Madonā! Gods Dievam! Svētība! Kristus Baznīcai būt!” par šo dienu saka Kristus Spēka Aizkraukles draudze.

Pēcvārds. “No vienas puses, diena bija tik piepildīta, ka grūti būtu iedomāties, ko vēl pielikt tai klāt, no otras puses, neviens negribēja doties prom, gribējās vēl pabūt kopā kļusumā,” pēc aizvadītās diecēzes dienas atzina bīskaps Einārs Alpe. Lai mazinātu šķiršanās bēdas, diecēzes vadība nolēmusi nākamās Daugavpils diecēzes dienas rīkot pēc diviem gadiem (jo 2025. gada vasarā gaidāma LELB Sinode, tāpēc diez vai otram lielam kopīgam notikumam pietiks dukas). Uzņemot diecēzi uzticēja kausa ieguvējai – Gulbenes draudzei. Ar Dieva palīdzību lai izdodas! ●

Otomeru ģimene – Latvijas goda ģimene 2024

*Maijā saņēmām iepriecinošu ziņu – Latvijas Daudzbērnu ģimeņu apvienība atzinusi Otomeru ģimeni par “2024. gada Latvijas goda ģimeni”. Tētis **Roberts** ir mūsu Baznīcas mācītājs Valles, Bārbeles un Vecumnieku draudzēs un pasniedzējs Lutera Akadēmijā, savukārt mamma **Agrita** ir tulkotāja no norvēģu valodas, kuras sirds darbs jau 20 gadus ir vadīt svētdienas skolu. Ģimenē viņi audzina deviņus bērnus – Kristīni, Daci, Ilzi, Judīti, Edīti, Rinaldu, Rutu, Pāvilu un Kati.*

*Eva Lūse,
foto no Otomeru ģimenes albuma*

Kāds ir jūsu kuplās ģimenes stāsts? Kas jums ir līcis izšķirties par labu daudz bērniem?

Kad ar sievu nolēmām laulāties, mēs savā starpā apspriedāmies, cik mēs katrs bērnus gribētu. Es sacīju, ka gribētu divus vai trīs, bet Agrita sacīja, ka gribētu trīs vai četrus. Un, kā redzat, mēs savas gaidas esam pārspējuši krietni ar uzviju!

Kad mums piedzima pirmie divi bērni ar ļoti mazu starpību, tikai gads un trīs mēneši, augot viņi kļuva par izcilu tandēmu. Vēl joprojām viņi kopā jūtas kā ļoti labi draugi. Kad piedzima trešais bērniņš, mūsu Rutīņa, vecākais brālis un māsa viņu

stūma ārā no savas kompānijas, un mēs sapratām, ka būtu labi, ja Dievs dotu Rutīņai savu kompāniju – vēl vienu brālīti vai māsiņu, proti, ceturto bērniņu. Un tā Dievs mums ik pēc diviem gadiem ir dāvējis vēl vienu bērniņu, tagad viņi savā starpā var veidot dažādas koalīcijas. Kā teica kāda mācītāja sieva, kurai arī ir deviņi bērni tāpat kā mums: “Pēc trim bērniem jau vienai, cik!”

Kas jums patīk un kas nepatīk dzīvot mazpilsētā? Kādi ir plusi un minusi, salīdzinot ar dzīvi lielā pilsētā daudz bērnu ģimenei?

Man ļoti patīk dzīvot mazpilsētā. Trīsdesmit divus gadus esmu nodzīvojis Rīgā un tagad jau astoņus gadus ārpus Rīgas, un es saprotu, ka Rīgā dzīvot es vairs negribētu. Lielai ģimenei mazpilsēta ir ideāla vieta, kur dzīvot, jo te ir droši, nekad mums nekas nav nozagts (atšķirībā no Rīgas), bērni var paši nākt mājās no skolas, nebaidoties par aktīvo satiksmi. Brīvdienās bērnus var vienkārši izlaist ārā piemājas dārziņā vai blakus spēļu laukumā. Un, galu galā, arī Rīga mums vajadzības gadījumā ir tuvu – tikai 45 km, 45 minūtes, un esam Rīgā.

Kādas izglītības iespējas ir pieejamas bērniem mazpilsētā? Vai jums ir jābrauc uz lielāku pilsētu, lai apmeklētu noteiktas skolas vai nodarbības?

Vecumniekos bērnu netrūkst, līdz 9. klasei ir divas paralēlās klases. Ir arī vidusskola. Vecumniekos ir arī ļoti laba Mūzikas un mākslas skola, kur bērni gūst panākumus dažādos konkursos. Vecākā meita spēlē kokli un grasās stāties šogad Jāzepa Mediņa mūzikas vidusskolā, dēls Pāvils ir brīnišķīgs solists korī un spēlē akordeonu, Rute spēlē flautu, Rinalds – trompeti, Edīte – vijoli. Te ir arī sporta skola, un mūsu vecākais dēls ir guvis

medaļas vieglatlētikas sacensībās. Pāvils pirms diviem gadiem U14 vecuma grupā ieguva 3. vietu Latvijā kārtslēkšanā un šogad Bauskas novada sacensībās 2000 m krosā ieguva 1. vietu, atraujoties no tuvākā skrējēja par 50 metriem.

Kādi ir lielākie izaicinājumi un pozitīvās puses, audzinot vairākus bērnus? Kā jūs ģimenē dalāt pienākumus?

Teikšu tā, tagad ar deviņiem ir vieglāk tikt galā nekā tad, kad mums bija divi ļoti maziņi ar viena gada un 3 mēnešu starpību. Toreiz viņi visu laiku prasīja mūsu uzmanību, un nevarēja nekur viņus atstāt vienus. Bet tagad lielie bērni nāk palīgā – īpaši trīs vecākie bērni – Kate (16), Pāvils (15) un Rute (13). Mums mājās katrā dienā ir savs darbu saraksts pie sienas, tajā katram skolēnam ir kaut kas jā dara: jāmiž kartupeļi, jācep pankūkas, jārivē burkāni, jāiznes miskaste, jānovāc no galda trauki, jāizkrāmē trauku mašīna un veļas mašīna utt. Darbi katru dienu mainās tā, lai bērnam nav jā dara viens un tas pats. Un pat piecgadnieks mums jau māc mizot kartupeļus.

Titulu “Latvijas goda ģimene” piešķir tām ģimenēm, kas aktīvi iesaistās arī vietējās kopienas dzīvē. Ar ko saistīts ir jūsu ģimenes locekļu ieguldījums?

Katram ģimenes loceklim ir savs pienums. Tētis Roberts strādā sešas darbavietās: mācītājs Vecumnieku, Valles

un Bārbeles baznīcās, pasniedzējs Lutera Akadēmijā un Starptautiskajā Pastorālajā vadības institūtā un datorikas skolotājs Valles pamatskolā.

Mamma Agrita ir savulaik tulkojusi pāris grāmatu no norvēģu valodas, bijusi gide ārzemju grupām Rīgas Okupācijas muzejā, aizraujas ar aušanu, dzied vietējā sieviešu ansambli “Vēja meitas”, bet sirds darbs jau vairāk nekā 20 gadus – mācīt bērnus svētdienas skolā. Arī šobrīd Agrita vada divas svētdienas skolas – Misā un Vallē.

Lielākie bērni dzied koros, katrs spēlē savu mūzikas instrumentu. Vecākais dēls bieži dzied arī solo, arī Vecumnieku novada dziesmu svētkos, piedalās vietējā jaunsardzes pulciņā, ir guvis panākumus sporta sacensībās.

Vai tituls jums bija pārsteigums, un ko tas jums nozīmē?

Priecājamies par gūto apbalvojumu un pagodinājumu! Ļoti ceram, ka varam būt kādiem par iedvesmu, lai arī viņi vēlētos daudz bērnu, lai nebaidītos kļūt par daudz bērnu ģimeni, jo bērni dod daudz prieka.

Mūs iepriecināja Latvijas Daudzbērnu ģimeņu apvienības rīkotais ikgadējais pasākums 1. maijā daudz bērnu ģimeņu izcelšanai un godināšanai. Katra šāda iniciatīva, manuprāt, ir ļoti svarīga, lai veicinātu daudz bērnu ģimeņu skaitu pieaugumu.

Kā jūs pavadāt brīvo laiku kā ģimene?

Mūsu iecienītākā brīvā laika pavadīšana ir kopīga ceļošana. Mēs bieži dodamies kopīgos ģimenes izbraucienos pa Latviju vai Lietuvu (Lietuvas robeža no mums ir tikai 25 km attālumā). Iecienītākie galamērķi ir Saulkrasti, Rauna, Ogre, Birži (Lietuva), dažādas dabas takas. Tāpat ikdienā cenšamies veicināt to, lai bērni dodas ārā spēlējoties, lai nesēdētu tikai pie TV vai telefona. Siltās vasaras dienās dodamies peldēties kādā no abiem Vecumnieku ezeriem. Ar vecākajiem bērniem dažkārt dodamies izbraucienos ar riteņiem. Spēlējam galda spēles.

Kādas ir jūsu ģimenes tradīcijas? Kā jūs tās ievērojat?

Katru svētdienu mēs visa ģimene kopā dodamies uz Vecumnieku baznīcu, uz dievkalpojumu, jaunākie bērni iet uz svētdienas skolu, vecākie piedalās dievkalpojumā.

Sestdienas rīts mums ir mājas uzkopšanas rīts, kad visi bērni katrs izslauka un sakārto savas istabas un kopējās telpas, un pēcpusdienā dodamies kopīgā izbraukumā ar auto.

Katru dienu noslēdzam ar īsu svētdienu. Lūgšanā katrs bērns pasaka paldies Dievam par labo, kas noticis dienā, un aizlūdz par to, kas sagaidāms nākamajā dienā – kontroldarbs skolā u. tml. Pēc tam seko īss Bībeles lasījums vai Bībeles stāsts, ko pārrunājam. Pēc tam kopīgi

lūdzam “Mūsu Tēvs debesīs” un noslēdzam ar īsu dziesmu.

Kādas ir jūsu ģimenes iecienītākās grāmatas un filmas? Vai jums patīk kopā apmeklēt kino?

Grāmatas lasām. Īpaši mammai patīk lasīt. Vecākie bērni lasa paši. Mazajām četrrām meitiņām mamma lasa priekšā dažādas grāmatas, gan Bībeles stāstus, gan izzinošas par dabu, dzīvniekiem, gan par dažādiem multenju varoņiem. Ņemam grāmatas arī no Bauskas bērnu bibliotēkas.

Arī filmas bieži skatāmies. Īpaši tētis ir iecienījis kopā ar bērniem skatīties filmas – gan par supervaroņiem no Marvela sērijas, gan ģimeniskas filmas, piemēram, “Ducis ir lētāk”, “Forests Gamps”, “Ziemassvētku jampadracis” u. c., gan dažādas detektivseriālus. Uz kino gan dodamies diezgan reti.

Kā jūs risināt strīdus un problēmsituācijas ģimenē un pieņemat kopīgus lēmumus?

Kā vecāki mēs strīdamies diezgan reti. Tāds nopietnāks strīds parasti notiek ar regularitāti reizi pusgadā (*smejas*). Bet, kad sastrīdamies, tad neejam gulēt, kamēr neesam izrunājušies un viens otram pasācījuši “piedod man” un “es tev piedodu”. Tad izlīguši ejam gulēt. Pēc izlīguma es arī īpaši vairs neatceros, par ko tie strīdi ir bijuši, jo, kad ir izlīgts, tas ir nolikts malā.

Bērniem, protams, lielāki un mazāki strīdi mēdz būt katru dienu, jo viņu ir daudz un katrs ir citādāks, un tur rodas

domstarpības. Parasti cenšamies neiejaukties, bet tur, kur netiek galā, ejam palīgā saprasties. Bērņus mudinām par katru pārdarījumu iet lūgt piedošanu un arī piedot, kad otrs nodarījis pāri. Kā es parasti saku, ģimenē jau nav eņģeļi, bet gan grēcinieki, kas cits citam doti, lai mācītos mīlēt.

Kā jūs atbildētu uz jautājumiem, kas ir laimīgas ģimenes pamatā?

Četras lietas: pirmais – ticība uz Jēzu Kristu, otrais – likumīga laulība, trešais – tēta un mamma draudzība un mīlestība, ceturtais – piedošanas praktizēšana.

Ticība manu dzīvi ir stipri mainījusi no egoisma pretī tuvākā mīlestībai. Man ir grūti iedomāties, kā bez Dieva cilvēks var cīnīties ar savu egoismu, viņam vienkārši tam nav motivācijas.

Šodien daudzi izvēlas dzīvot kopā tāpat vien, un tad paši no tā cieš, cieš arī bērni, un arī citi cilvēki domā, ka viņu kopdzīve jau nav tik nopietna. Dītrihs Bonhēfers ir rakstījis: līdz laulībai abu attiecības balstās uz savstarpējo mīlestību, bet pēc tām laulības institūts ir tas, kas pats nes un uztur mīlestību. Proti, kad cilvēki ir likumīgā laulībā, viņi nes lielāku atbildību viens par otru un nevar tā vienkārši viens otram pateikt “atā”, jo es taču esmu devis solījumu Dieva un tuvinieku priekšā.

Ja tētis un mamma būs labi draugi un mīlēs viens otru, viņu attiecībās viss būs labi, tad arī bērni šo mīlestību jutīs un saņems.

Piedošana ir ārkārtīgi svarīga jebkurā laulībā un ģimenē. Kur nav piedošanas, tur esam redzējuši, ka pāri viens otram mūžīgi kaut ko pārmet un atgādina par veciem ievainojumiem. Bet, kur ir piedošana un izlīgšana, tur katreiz pēc izlīguma var doties tālāk kā no baltas lapas.

Maijā svinējām Latvijas neatkarības atjaunošanas gadadienu. Kā jūs vērtējat, kā mūsu valstij ir veicies šajos gados un kas būtu jādara, lai valstī būtu vairāk daudz bērnu ģimeņu?

Nenoliedzami, ka Latvijas nākotne ir lielās un stiprās ģimenēs. Nav nekāds noslēpums, ka latviešu nācija pamazām izmirst. Vidējais dzimstības radītājs Latvijā ir mazāk par diviem bērniem. Pagājušā gada janvārī mēs bijām uzaicināti uz raidījumu LTV1 par dzimstības krīzi Latvijā, kur tikām likti par labo piemēru. Domāju, ja būtu daudz ģimeņu, kurās būtu vismaz trīs bērni un vairāk, mūsu tauta ne tikai neizmirtu, bet – gluži pretēji – kļūtu lielāka un stiprāka. Un, protams, jebkuras valsts interesēs, domājot ilgtermiņā, ir rūpēties par to, lai ģimenes tiktu atbalstītas un valsts plauktu un zeltu. Priecājamies, ka pēdējos gados pabalsti ģimenēm ir auguši. Ir zemes Eiropā, kur pabalsti ir mazāki nekā mums un mammais īsāku laiku var doties bērnu kopšanas atvaļinājumā, tomēr jāatzīst, ka Igaunijā ir lielāki pabalsti un pat diktatoriskajā Baltkrievijā ģimenes ar pieciem bērniem no valsts dāvanā saņem māju.

Satraucoša pēdējos gados ir Saeimas virzība pretī netradicionālo attiecību atbalstam, kas nevar nest pienesumu valstij, laižot pasaulē bērnus. Tā vietā, lai Saeima rūpētos par to, kā izpatikt Eiropai un visādām minoritātem, mūsaprāt, valdībai vairāk uzmanības būtu jāpievērš tieši tradicionālu ģimeņu atbalstam, lai veicinātu bērnu dzimstību ģimenē.

Mūs ļoti uzrunā prezidenta Jāņa Čakstes lūgums tautietēm 1919. gadā. Deviņu bērnu tēvs Čakste rakstīja: “Mūsu tauta pasaules karā zaudējusi daudz ļaužu. [...] Bet kāda cita lieta ir vēl daudz ļaunāka. Tā ir tā viena vai divu bērnu sistēma vai pat bezbērniība. Tagad nu, mīļās tautietes, kad Latvija ir pierādījusi, ka viņa ir dzīvotspējīga, tagad, kur visas sirdis pukst priekš šīs mūsu Latvijas, kur visas rokas priekš viņas strādā, [...] padariet mūs stiprus, dodiet mums bērnus. Apdomājiet, ja sistēmu vietā katrā mūsu ģimenē mudētu sešas mazas galviņas, tad jau pēc viena auguma mēs skaitītu Latvijā nevis divarpus miljona iedzīvotāju, bet septiņarpus miljona!”

Priecājamies, ka mums ir deviņi bērni, tāpat kā reiz prezidenta kungam!

Kā mainīt to, lai cilvēki mazāk skatītos uz materiālām lietām un vairāk uz ģimenes vērtībām?

Būtu vērtīgi medijos vairāk rakstīt par lielām, stiprām ģimenēm, gan tādām, kurās tagad aug daudz mazu bērnu, gan par tām, kurās bērni izauguši un vecāki nu

rūpējas par mazbērniem. Zināt, tādu ģimeņu nav mazums!

Bet pati lielākā pārmaiņa būtu tad, ja cilvēki sāktu vairāk nākt uz baznīcu un iedziļinātos Bībeles vēstī. Es pats par sevi varu teikt, ja nebūtu kļuvis ticīgs, man noteikti būtu tikai divi vai trīs bērni, bet tieši tāpēc, ka, uz baznīcu nākot, garīgās vērtības guva uzvaru pār materiālām un Bībelē ieraudzīju, ka bērni ir Dieva dāvana, mēs esam ļāvuši bagātīgi sevi apdāvināt.

Kad pirms kādiem gadiem lielveikals “Alfa” meklēja Vecumnieku trīs lielākās ģimenes, kuras atbalstīt ar 500 eiro dāvanu karti, izrādījās, ka visas trīs ģimenes ir no mūsu Vecumnieku draudzes. Tā kā noteikti ticībai ir liela nozīme.

Kā jūs iedrošinātu citus domāt par lielu ģimeni ar daudz bērniem?

Manuprāt, lielākās bailes parasti ir, kā mēs varēsim tik daudz bērnu uzturēt, mums taču nepietiks naudas.

Kad sāka dzimt bērni, mūsu finansiālā situācija bija slikta, Rīgā mums bija pat trūcīgās ģimenes statuss. Bet, tā kā bijām pārliecināti, ka Dievs ir tas, kas dod bērnus, un ka Viņš par tiem rūpēsies, tad tā arī ir noticis – gadu gaitā mūsu ģimenes ienākumi ir pieauguši, un esam paēduši, apģērbti, siltumā un pietiek naudas arī benzīnam un saldējumam!

Bērni ir Dieva dāvana. Dievs par savām radībām vienmēr rūpējas! ●

Pateicamies “Rīgas Aprīņa Avīzei” par publikāciju!

Vācijā samazinās baznīcēnu skaits

No Katoļu Baznīcas Vācijā 2023. gadā oficiāli izstājušies vairāk nekā 400 000 cilvēku. Tas ir otrs augstākais rādītājs līdz šim. Vācijā piederība pie Baznīcas ir finansiāli saistīta ar Baznīcas nodokļu sistēmu, kas ir daļa no plašākas nodokļu struktūras. Draudžu locekļiem, kas oficiāli izstājas no Baznīcas, šis nodoklis vairs nav jāmaksā, tādējādi radot finansiālu stimulu to atstāt. Izņēmumi no šīs prasības ir maznodrošinātie, bezdarbnieki, pensionāri, studenti un citi. Vācijas Bīskapu konference, kas nāca klajā ar šo statistiku, norādīja, ka, lai gan šie skaitļi ir augsti, tie atspoguļo nelielu samazinājumu salīdzinājumā ar iepriekšējā gadā reģistrētajiem vairāk nekā 520 000 izstāšanās gadījumiem. Jāpiebilst, ka arī protestantu Baznīca ziņo par ievērojamu izstājušos skaitu – pagājušajā gadā to atstājuši aptuveni 380 000 locekļi. ●

Ticība Austrijā kļūst arvien individuālāka

Reliģijas un katoļu ticības nozīme Austrijā samazinās. Saskaņā ar Vīnes Universitātes pētījumu, 27 % aptaujāto uzskata sevi par "religioziem" un gandrīz 24 % par "garīgiem cilvēkiem". Attiecīgi 48 un 41 % noraida šādu paštēlu. Interesanti ir tas, ka 17 % cilvēku, kas nav reliģiozi, uzskata sevi par garīgiem. 22 % aptaujāto piekrīt tam, ka pastāv Dievs vai dievišķa realitāte. Gandrīz 36 % tic augstākai būtnei, augstākai enerģijai vai garīgajam spēkam. 15 % aptaujāto nav pārliecināti, kam ticēt. Tajā pašā laikā 47 % vismaz reizēm domā par reliģiskiem vai garīgiem jautājumiem. Četri no desmit respondentiem, kuri īsti nezina, kam ticēt, arī uzskata, ka tas ir "sabiedrībai par labu, ka daži cilvēki tic Dievam". 30 % uzskata, ka reliģija ir svarīga sabiedrības sociālajai vienotībai. Tradicionālie rituāli, piemēram, lūgšana un meditācija, tiek praktizēti cilvēku ikdienas dzīvēs. Taču lielākā daļa aptaujāto lūdzas reti, īpašos gadījumos, vai ir darījuši to pagātnē. Motivācija ir nomierināties un pārdomāt savu dzīvi. ●

Jauna dokumentālā filma par Ukrainas mācītāju

Straumēšanas platforma RedeemTV paziņojusi, ka izrādīs jaunu dokumentālo filmu par ticību uz Ukrainas kara fona. Filmas *Under Pressure* ("Zem spiediena") pirmizrāde notiks 9. augustā. Tā stāsta par Ukrainas mācītāju, kurš kļuvis par militāro komandieri.

"Zem spiediena" ir iedvesmojošs un reizē sirdi plosošs stāsts par mācītāju Baronu jeb Oļegu Magdiču, kurš cīnās saskaņā ar Bībeles principiem, aizstāvot bezpalīdzīgos un mīlot savus ienaidniekus. Filmas uzņemšanas komanda sekoja Barona vienībai frontē Ukrainā, pārvarot visas kara grūtības. Tas ir atgādinājums par milzīgo fizisko un garīgo ietekmi, ko karš atstāj uz vienkāršiem cilvēkiem kā mācītājs Barons. Filmas veidotāji pauž dziļu cieņu par mācītāja un viņa draugu saglabāto uzticību savai pārliecībai, tautai un Dievam. Pilnmetrāžas dokumentālo filmu "Zem spiediena" veidojuši producentu grupa *Living Image* sadarbībā ar *Vision Video*. RedeemTV ir bezmaksas, ziedotāju atbalstīta straumēšanas platforma, kas pieejama vairāk nekā 200 valstīs. ●

Kafejnīcas vientuļajiem gūst panākumus

Kafejnīcas *Open Rectory* Ārgauerā un *Café d'Bauhütte* Cūgā Šveicē ir guvušas lielu atsaucību un piesaistījušas arī televīzijas uzmanību. Baznīca atver durvis uz ārpusi, un tas ir redzams. Seniori, skolu audzēkņi, bēgļi, vienkārši garāmgājēji – baznīcas kafejnīca ir valā ikvienam. Tajā notiek arī dažādi pasākumi: "Otrdienas kafija", Ukrainas bēgļu tikšanās, kā arī citi. Kafejnīca iekārtota pastorāta telpās, un, ja ir jauki laikapstākļi, galdiņi tiek izlikti arī pagalmā. Galdiņus izgatavojuši brīvprātīgie, aptuveni 70 bērni, jaunieši un to vadītāji no vairākām jauniešu

grupām – kādā no pasākumiem viņi paņēma āmus, otas un krāsas un izgatavoja dažādas mēbeles un tāfeles. ●

Draudze organizē mūzikas skolu

Lai draudzei piesaistītu vairāk jaunu cilvēku, metodistu draudze *Haven United Church* no Rodailendas (ASV) ir atvērusi bezmaksas mūzikas skolu ar sociālu ievirzi. 2019. gadā sarūkošā draudze sāka pievērst vairāk uzmanības misijas aktivitātēm. Lai gan baznīcā tolaik bija tikai daži locekļi, tagad tā atver durvis dažādi kalpošanai, katru nedēļu sasniedzot aptuveni 500

cilvēku, un īpaši populāra ir mūzikas skola. Skolā sākotnēji strādāja viens skolotājs, un tā galvenokārt bija domāta maznodrošinātiem bērniem. Taču kalpošana ātri paplašinājās, pievienojoties cilvēkiem no dažādiem sociālajiem slāņiem, un tagad tas ir multikulturāls vairāku paaudžu projekts. Mūzikas skolā var apgūt vijoles, alta, čella un klavieru spēli, kā arī iesaistīties vairākos ansambļos. ●

Kurds kļūst par kristietu

Turcija

Lai gan reliģijai Nuretina dzīvē nebija nekādas nozīmes, tomēr viņam nebija šaubu par Dieva esamību. Taču viņš nespēja iedomāties, ka Dievu varētu atrast islāmā. Kādu dienu draugs uzaicināja Nuretinu uz tikšanos ar kristiešiem no ārvalstīm. Nuretins klausījās sarunas, bet īpaši neinteresējās par runāto. Viens no ārzemju kristiešiem iedeva viņam Bībeli. "Es to paņēmu tikai aiz pieklājības. Taču mājās man pēkšņi uznāca ziņkārbība, un man ļoti gribējās uzzināt, kas ir rakstīts Bībelē," atceras Nuretins. Tāpēc viņš sāka lasīt Bībeli.

Gadu vēlāk Nuretins saņēma zvanu no kristieša, kurš viņam bija iedevs Bībeli. Kristietis patiesībā mēģināja sazināties ar citu vīrieti, vārdā Nuretins, lai runātu ar viņu par Jēzu, taču tagad viņš "nejauši" nonāca pie šā Nuretina. Abi vienojās satikties autobusa pieturā. Tikai tad, kad Nuretins izkāpa no

autobusa, kristietis saprata, ka tas ir "nepareizais" Nuretins. "Es zvanīju uz nepareizu numuru. Bet Dievs zina, kam šis zvans bija vajadzīgs," vēlāk Nuretinam sacīja satiktais kristietis.

Kristietis uz tikšanos bija atvedis līdzi draugu kurdu, kurš arī bija kristietis. Lielākā daļa kurdu ir sunnītu musulmaņi. Nuretins nekad nebija saticis kurdu kristietu. "Kad kurds lūdza Jēzus vārdā, viņa vārdi aizkustināja manu sirdi. Es sev jautāju: kā kurds var sekot Jēzum?" atceras Nuretins. Atgriezies mājās, viņš nevarēja aizmirst šo jautājumu, kā kurds var būt kristietis. Neilgi pēc tam Nuretins sastapās ar Jēzu, lasot Bībeli: "Es dziļi savā sirdī sapratu, ka Jēzuss ir Dievs un Kungs. Tad Jēzuss man teica, ka Dievs izmantos mani, lai glābtu citus cilvēkus," stāsta Nuretins.

Vīzijas pārņemts, Nuretins piezvanīja satiktajiem kristiešiem un pastāstīja viņiem par piedzīvoto. Pēc tam viens no viņiem regulāri tikās ar Nuretinu un izskaidroja kristīgās ticības pamatus. Tā Nuretins pieauga ticībā Jēzum, taču nolēma to slēpt no savas ģimenes. 2010. gada 4. aprīlī Nuretinu slepeni kristīja. Tomēr trīs nedēļas vēlāk pie viņa durvīm ieradās policija un arestēja Nuretinu. Pēc tam viņu pratināja četras stundas, galvenokārt par viņa politiskajām aktivitātēm. Viņam par pārstiegumu, policija uzdeva jautājumus arī par viņa ticību: "Vai tu esi kristietis? Kā tu kļuvi par kristietu? Kāpēc kļuvi par kristietu?" Turcijas varas iestādes piesprieda Nuretinam divu gadu cietumsodu viņa

politiskās darbības dēļ. "Kad viņi mani ieslodzīja kamerā, mani pārņēma neizskaidrojams prieks un dziļš miers," atceras Nuretins. Vēlāk viņš uzzināja, ka neilgi pirms viņa aresta kāds internetā bija ievietojis informāciju par viņa kristībā.

Cietumā Nuretins katru rītu un vakaru lūdza. Lūgšana viņam sniedza mierinājumu un atbalstu. Kādu dienu viņš cietuma bibliotēkā atklāja Bībeli. "Kad bibliotēkā neviena nebija, es centos lasīt pēc iespējas vairāk," stāsta Nuretins. Pēc atbrīvošanas Nuretins jutās Dieva aicināts atstāt savu pasaulīgo dzīvi un sekot Jēzum. Nuretins attālinājās no politikas un daudz laika pavadīja kopā ar sievu, lasot Bībeli un bieži lūdzoties. Pēc gada arī viņa sieva sāka ticēt Jēzum. Taču Turcijas varas iestādes uzmanīja Nuretinu un uzskatīja viņu par draudu valsts drošībai. Astoņpadsmit mēnešus vēlāk Nuretins atkal tika arestēts. Šoreiz viņam tika piespriests vairāk nekā divu gadu ilgs cietumsods. Bet tagad viņš atklāti runā ar citiem ieslodzītajiem par savu ticību un pat izdalīja viņiem Bībeles. Lielākā daļa ieslodzīto reaģēja skeptiski. Neskatoties uz to, Nuretins spēja iesēt pirmās sēklas.

Pēc atbrīvošanas Nuretinu iesvētīja par mācītāju. Tagad viņš vada nelielu Jēzus ticīgo kopienu Turcijā, kas nepārtraukti pieaug. "Daudzi kurdi šobrīd meklē patiesību. Viņi skatās dievkalpojumus. Tas ir līdzīgi, kā bija man: viņi ir pārsteigti, redzot kurds sekojam Jēzum, jo reģionā gandrīz nav kristiešu kopienu. Reiz kāds reportieris pat ieradās mūsu dievkalpojumā, lai ziņotu par to reģionālajā laikrakstā," stāsta Nuretins.

Daži ieslodzītie, kuriem viņš cietumā pasludināja Evaņģēliju un kuri ir atbrīvoti no cietuma, tagad uzmeklē Nuretinu. Viņi vēlas uzzināt vairāk par Jēzu. Nuretins lūdz par viņiem un vēlas, lai viņi nonāktu pie ticības Jēzum: "Ja Dievs grib, es sludināšu Labo vēsti visu savu atlikušo mūžu," saka Nuretins. Viņš vēlas, lai visi kurdi piedzīvo Dieva mīlestību – mīlestību, kas aizkustināja viņa sirdi, kad viņš pirmo reizi dzirdēja kurdu lūdzam Jēzus vārdā. Toreiz viņam "nejauši" piezvanīja kristietis. "Zvans nebija nejaušība. Tā bija daļa no Dieva ideālā plāna," saka Nuretins. ●

No Stimme der Martyrer 2024, Nr. 7
tulkojusi Ingrida Briede

Ar prieku un ticību pie ērģelēm un šujmašīnas

Ērģelnieks un mācītāju amattērpu drēbnieks **Raimonds Alpe** nāk no kuplas ticīgas ģimenes. Vajag pastāvēt, un tad arī Dievs nāk palīgā – šādu atziņu Raimondam bērnībā iemācīja mamma, un tā viņa dzīvē pierādījusies ne reizi vien. Gan skolā, kur viņš nebija ne oktobrēns, ne pionieris, arī dienot padomju armijā, kad atteicies nēsāt ieroci un šaut. Raimonds stāsta par to, kā apguvis ērģeļspēli, neapmeklējot mūzikas skolu, un kā jaunībā iegūtā drēbnieka profesija noder visas dzīves garumā. Vairāk nekā 30 gadus viņš ar prieku darina amattērpus jau vairāku paaudžu garīdzniekiem.

Inga Reča, autores foto

Jūs nākat no kuplas ticīgas ģimenes, kā bija būt kristiešiem padomju laikā?

Mēs esam Rīgas bērni, uzaugām Pārdaugavā pie Liepājas ielas. Sākotnēji gājām Mārupes vidusskolā, padomju laikā to uzskatīja par ļoti labu skolu. Mitinājāmies ļoti sīkā dzīvoklītī – astoņi cilvēki divās istabās, līdz mamma izcīnīja četrīstabu dzīvokli Purvciemā. Mūsu mamma bija cīnītāja, skolā

nebijām ne oktobrēni, ne pionieri. Protams, no skolas puses bija spiediens, bet mamma labi pateica: “Vai tad jums ir vajadzīgi tādi oktobrēni un pionieri, kas sēž svētdienās baznīcā?!” Un, kad kāds bļautījās, ka “jūs esat pret partiju”, viņa atbildēja: “Mēs neesam pret partiju, bet pret liekulību.” Mamma gan nestāstīja, ko viņai maksāja šīs cīņas. Citi mēdijās, ka “jūs esat apdalīti un tumsaņi”, bet tas bija tāds laiks. Kad cilvēki tagad saka, ka padomju laikā nevarēja iet baznīcā, uzskatu,

ka tās ir muļķīgas runas, ļoti pat varēja! Tikai ir lietas, kurām es saku “jā”, un ir lietas, kurām es to nesaku.

Cik jūs esat bērni?

Ģimenē esam seši bērni. Dažādi ir mūsu ceļi. Mammīte nomira pagājušogad, tētis – šogad.

Kuru dievnamu apmeklējāt?

Sākumā apmeklējām Āgenskalna baptistu baznīcu. Kad to atņēma, pulcējāmies Mateja baznīcā. Tur mēs kādu laiku gājām, bet es biju pirmais, kurš atdalījās no pulciņa, apzināti sāku braukt uz Rīgas Jēzus baznīcu. Purvciemā dzīvojam pie Mēbeļu nama. Tolaik uz Rīgas centru brauca 11. trolejbuss – viena daļa ģimenes izkāpa pie Matīsa ielas, lai dotos uz Mateju, es braucu tālāk. Bet ar laiku visa ģimene pārgājām uz Jēzus draudzi. Mūs, bērnus, kristīja pie mācītāja Aivara Beimaņa.

Luterāņu baznīcā, kaut arī jūs tolaik apmeklējāt baptistu draudzi?

Mūs kristīja Vaiņodē, kur toreiz kalpoja mīļais mācītājs Beimanis. Trim bērniem krusttēvs bija viņš, brālim Uldim – mācītājs Ārijs Viksna, manējam bija mācītājs Sigurds Sproģis no Aizputes. Viņš bija radikāls vīrs, kurš pēc tam no luterāņiem atdalījās.

Savā ziņā tas bija labi, ka mums vecāki ieaudzināja pārliecību. Vēlāk, dienot padomju armijā, man nebija grūti apliecināt, ka ir lietas, kuras es vienkārši nedaru. Un, ja prasa, kāpēc es to nedaru, tad teicu, ka Dievam ir jāklausa vairāk nekā cilvēkiem. Protams, ir jāklausa valdībai un jāpilda likumi, kas valstī ir pieņemti, bet ir robeža, ja tas ir pretrunā ar tavu sirdsapziņu vai Dievu. Ne gluži principa pēc, bet ir svarīgi zināt, kam tu tici.

Interesanti bija armijā, kur mēs dienējām kopā ar brāli Ilgoni – Gruzijā, Chaltubo. Sākumā nesapratu, kāpēc VDK (Valsts drošības komiteja – *red.*) virsnieks par ticības lietām man uzdod vienu un to pašu jautājumu šodien, pēc pusgada un pēc gada. Pēc tam sapratu, ka viņa funktieris bija pārliecināties, vai atbildes esmu iemācījies, – ja esmu iemācījies, varētu tās aizmirst, bet, ja tā ir mana sirds pārliecība, tad atbildes nemainās. Tāda viltība no viņa puses. Savādi, bet dienesta laikā ieguvām cieņu viņa acīs.

Viņam pašam droši vien bija interesanti ar jums sarunāties par tēmu, par kuru publiski runāt nevarēja.

Vēl kāds no virsniekiem teica: tu jau saproti, ka nevari šeit lūgt Dievu atklāti, bet tu vari lūgt Viņu sirdī. Opā! Viņš bija armēnis, un izrādījās, ka viņa vecāki vai vecvecāki bija ticīgi cilvēki. Saprotu, ka šie cilvēki bija režīma upuri. Mamma to iemācīja – vajag pastāvēt, un tad arī Dievs nāk palīgā. Un to, ka tad, kad nāk lielās vētras, tad nevajag mētāties.

Kāpēc jūs ģimene pārgāja no baptistu uz luterāņu draudzi?

Mūsu mājās bieži viesojās baptistu bīskaps Pēteris Egle. Viņš bija īpašs vīrs. Bet tajā pašā laikā vēl viens mīļš ciemiņš mūsu mājās bija mācītājs Aivars Beimanis. Kāpēc? Es to īsti nezinu. Pāreja notika diezgan dabiskā veidā. Es nepiekrīstu tiem cilvēkiem, kuri stāsta, ka viņi apmeklēja vienu baznīcu, tur bija “čau”, un tad pārgāja uz citu. Tā nevajag runāt, jo mēs, cilvēki, esam tik dažādi! Un ir loģiski, ka cilvēki meklē kaut ko dziļāk.

Bērnībā dziedāju arī draudzes korī un tur pazaudēju balsi. Kad zēniem notiek balss lūzums, es balsi pārdziedāju. Tāpēc tagad runāju tā, it kā visu mūžu būtu smēķējis.

Jūs spēlējāt ērģeles, gājāt mūzikas skolā?

Varētu jau teikt: kāpēc mamma mani neveda uz mūzikas skolu, un kāpēc ļāva dziedāt

tad, kad nedrīkst? Bet bērns bērnībā vienkārši dzīvo! Jau no 12 gadu vecuma braucu pie kādas man toreiz mīlas tantes Ainas Slīdes mācīties mūziku. Viņa bija ļoti izglītota sieviete, zinātniskā līdzstrādniece, bet ticības dēļ padzīta no visiem amatiem. Aina Slīde man bija dzīva liecība ticības stingrībai, viņai bija jāparakstās zem klajiem meliem, bet viņa teica, ka to nevar izdarīt. Pēc tam viņai neļāva strādāt savā specialitātē, un viņa apkopa baznīcu. Visu *krievu laiku* Aina ap sevi pulcināja garīgo eliti. Viņa bija ērģelniece Salacgrīvā un Siguldā, dzīvoja Rīgā, istabā komunālajā dzīvoklī, Matīsa un Čaka ielas stūrī. No viņas es apzināti un neapzināti iemācījos ļoti daudz. Viņa ņēma Rimska-Korsakova grāmatīņu par harmoniju, un mēs gājām cauri gammām gandrīz kā mūzikas skolā. Līdz 15 gadu vecumā Krūtes baznīcā es pirmo reizi spēlēju ērģeles. Bet, tā kā Krūte bija tālu, sāku braukt līdzī bīskapam Haraldam Kalniņam uz Skulti. Kādu laiku biju ērģelnieks Jēzus baznīcā, līdz mani iesauca armijā, un manā vietā atnāca Vita Kalnciema. Vienīgais “papīrs” par muzikālo izglītību man ir apliecība, ka 1988. gadā esmu beidzis LELB ērģelnieku kursus, kurus vadīja muzikologs un ērģelnieks Juris Griņēvičs. Neesmu koncertējošs ērģelnieks, esmu “normāls” baznīcas ērģelnieks, kurš ir vadījis kori un ansambli.

Kā tad šūšana pie jums atnāca?

Pēc 8. klases gribēju iet uz mākslinieciskajiem mēbeļu galdniekiem, bet mans CV laikam nebija pietiekami labs. Nevis ka kokam traucētu mana ticība, bet tas acīmredzot bija skolas princips. Tā iestājos Rīgas Viegļās rūpniecības tehnikumā, kas atradās pie Anrī Barbisa un Miera ielas, rajonā, kur visu laiku smaržo pēc šokolādes, jo tur atrodas konfekšu fabrika “Laima”.

Man nebija labas sekmes, 8. klasi beidzu ar sešiem trijniekiem. Stājos uz šūšanas tehnologa amatu, un mani pieņēma rezervē. Skolā bija tā īpatnība, ka 30 audzēkņu vidū mēs bijām tikai trīs puikas, pārējās – meitenes. Es labi uzvedos, beidzu tehnikumu ar sarkano diplomu. Iepriekš skolā es bumbulēju, bet te pierādīju – ja vajag mācīties, tad varu iemācīties!

Tā es kļuva par šūšanas tehnologu, bet šūšanas tehnologs jau nav drēbnieks, viņš kontrolē šūšanas procesu. Pēc tehnikuma sekoja armijas laiks. Kad atnācu no armijas, toreiz bija jāatstrādā trīs gadi, bet man to ļoti negribējās, un es no Viegļās rūpniecības ministrijas “konvertējos” uz Sadzīves pakalpojumu ministriju, sāku strādāt “Rīgas Modēs”.

O, cik atceros, “Rīgas Modes” padomju laikā skaitījās smalka vieta!

Savā ziņā mans šūšanas stāsts arī bija saistīts ar mīlo mācītāju Beimani. Vienu gadu nostrādāju Nacionālajā teātrī, bet man nepatika šī saspēlētā vide. Iznāca tā, ka Nacionālā teātra šūšanas ceha priekšniece bija ļoti labi pazīstama ar Beimaņa sievu Omulu. Tā bija Beimanīša ideja, ka es varētu pie Baznīcas veidot amattērpu darbnīcu. Arhibīskaps Kārlis Gailītis bija ļoti pretimnākošs, man pat atvēlēja no Baznīcas stipendiju, lai varētu braukt mācīties kursus Jaunciemā.

Kas tie bija par kursiem?

O, tie bija īpaši kursi! Saucās – Vissavienības augstākās kvalifikācijas piegriešanas kursi. Tas bija nopietni. Mācījies kopā ar armēņiem, gruziņiem. Mācības ilga divus gadus katru dienu.

Oho! Tā bija kā šūšanas augstskola?

Jā, interesanti, kāpēc tie notika Pierīgā. Mums pasniedzējs bija ebrejs. Tas bija labs laiks. Mīnuss bija tikai tas, ka mācības notika krievu valodā. Pabeidzu kursus, un tad arī tika izveidota šūšanas darbnīca Rīgas Sv. Jāņa baznīcā. Prāvests Jānis Liepiņš tur toreiz bija mācītājs. Tā sākās mans mācītāju amattērpu šūšanas laiks, bija brīži, kad mācītāji nāca rindām.

Paguvāt visiem sašūt?

Domāju, ka jā. Kādu laiku šuvu Jāņa baznīcā, vienu laiku arī LELB Konsistorijas telpās, kur vietu vēlāk man uzteica, sakot: “Tagad peldi pats!” Un tā es veiksmīgāk vai mazāk veiksmīgi turpināju peldēt. Tās bija 20. gs. 90. gadu beigas. Sekoja pārrāvums, kad gadus 15 strādāju pavisam citā jomā, uzņēmumā “Knauf” vāriju un cepu ģipsi. Veselības dēļ no turienes nācās aiziet, tagad atkal esmu ar piņģerotu un šķērēm! Ir labi, ja kaut ko proti darīt, dzīvē tas var noderēt.

Vai kaut ko pārliecības dēļ nešujat?

Nē, nē, tā nav. Es nekaujos ar zobeniem, bet tomēr domāju, ka sievietēm nevajag būt mācītājām. Kaut gan, piemēram, Ivanda Ceijere, kurai esmu šūvis talāru, ļoti labi kalpo.

Un Vaira Bitēna.

Viņa bija “dzelzs lēdija”. Es biju viņai mīļais puisītis, kad biju maziņš, vienmēr dabūju šokolādi. Esmu šūvis amattērpu arī Ilzei Ķezberei Vācijā. Šis jautājums ir godīgi teoloģiski jāizvērtē. Šūju pārsvarā melnu audumu.

Vai melnā krāsa nebojā acis?

Tas ir labs jautājums. Ja ir labs apgaismojums, tad to var darīt. Visu laiku jau nav tikai melns, albas ir baltas. Kontrasti, nav tikai visu laiku balts vai melns.

► 21. lpp.

Visi Haralda Biezā 115. jubilejas Lestenes notikuma dalībnieki pie viņam veltītās mākslinieka Jāņa Strupuļa veidotās piemiņas zīmes.

Atzīmē Haralda Biezā 115. jubileju

Haralds Biezais (no labās) un rakstnieks Dzintars Sodums 1945. gada Jāņos Upsalā. No Rakstniecības un mūzikas muzeja arhīva.

Arnis Šablovskis

Ar zinātnisko konferenci “Savas vagas dzinējs. Haraldam Biezajam – 115”, aizlūgumu Lestenes baznīcā, izciliem kultūras notikumiem un atmiņu sarunām 12. un 13. jūlijā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā jubilejā godinājām teologu, domātāju un zinātnieku, latviešu folkloras pētnieku un vēsturnieku Haraldu Biezo (10.07.1909.–18.05.1995.). Viņa atstātais mantojums dažādos virzienos ir tik plašs, ka, šķiet, to visu – tik daudzas fundamentālas grāmatas ar nopietniem zinātniskiem pētījumiem par teoloģiju, seno latviešu priekšstatiem

Gaismas pilī konference par Haraldu Biezo raisīja plašu publikas interesi. Ļoti dinamisks tajā bija apaļais galds, kurā piedalījās domātāja un teologa līdzgaitnieki Zviedrijā – kultūrvēsturnieks, konferences moderators Jānis Krēslis, mācītāja Ieva Graufelde un pedagogs Māris Slokenbergs.

par reliģiju un Latvijas vēsturi – ir radījuši vairāki cilvēki vai pat pētnieku grupa. Šī doma ne reizi vien arī izskanēja konferencē Gaismas pilī. Un kur nu vēl paša Haralda Biezā neordinārā personība ar viņam vien raksturīgo humoru un pašironiju, arī spēju uzturēt draudzību cauri laikiem ar cilvēkiem, to skaitā arī ar savu Tukuma

vidusskolas biedru, pazīstamo gleznotāju Ansi Artumu. Par abu neparasto saraksti cauri gadu desmitiem, vienam esot Zviedrijā, otram – okupētajā Latvijā, konferencē skaisti un rosinoši referēja Ieva Jaunupe.

Analīzi par Biezā reliģisko uzskatu evolūciju konferencē varējām dzirdēt caur teoloģijas doktores Elizabetes Taivānes

redzējuma prizmu. Biezais savā pasaules uzskatā, savās attiecībās ar Kristu gadu desmitos evolucionēja, mainījās, taču savas dzīves salīdzināšana ar Kristus ieradīto ceļu viņam bija būtiska visa mūža garumā. Gandrīz vienmēr viņam bija polemiskas attiecības ar Baznīca vadību, gan tieši, gan arī rakstu darbos. Dažiem tāpēc šķiet, ka Biezā zinātniskais aicinājums un harisma tomēr dominēja pār mācītāja aicinājumu. Viņa atstātais plašais pētījumu mantojums par latviešu seno pasaules uzskatu un mūsu leģionāru traģisko stāstu ir unikāls un lielas uzmanības vērts. Jo īpaši tagad, kad pasaule un Eiropa atkal ir ierauta traģisku notikumu virknē. Vēstures zinātnu doktors Mārtiņš Mintaurs iezīmēja Biezā atklājumus par latviešu kolaborāciju Otrā pasaules karā vācu okupācijas laikā. Temats, kurā ne īpaši vēlamies kavēties, tomēr kolaborācija mūsu tautā bija arī toreiz. Savukārt filoģijas zinātnu doktors Guntis Pakalns centās dot atbildes, kāpēc gan folkloras pētnieki Latvijā Biezo sauc par savējo. Stokholmas Universitātes baltu valodu profesors Pēteris Vanags iezīmēja jubilāra ieguldījumu latviešu agrīno rakstu izpētē, savukārt LU profesors Viesturs Zanders iepazīstināja ar Biezo kā redaktoru un izdevēju. Jubilārs patiesi bija ļoti plaša vērēna personība, kuram ir paliekoša vieta latviešu zinātnes atklājumos, jo īpaši tajā, kas skar latvieša identitāti un notikumus Latvijā Otrā pasaules kara laikā. Jūs varat Biezajam piekrist vai nepiekrist, bet viņš vienīgi vēlas, lai jūs būtu patiesi, autentiski, tādēļ arī savu plaši pazīstamo atmiņu grāmatu viņš nosauca “Saki tā, kā tas ir” (Rīga: Svētdienas Rīts, 1995; pirmizdevums 1986 ASV).

Konferences noslēgumā LNB ar muzikāli meditātīvu uzstāšanos jubilāru godināja Rūta un Valdis Muktupāveli.

13. jūlijā Lestenes baznīcā Haralda Biezā atceres dievkalpojumu noturēja un savās atmiņās par viņu dalījās mācītāja Ieva Graufelde, ievadvārdos savu cieņu novadniekam paužot Lestenes draudzes mācītājam Jānim Saulītem. Savukārt mūzikā savu apbrīnu Biezā personībai un Radītājam ar izcilu garīgo koncertu Gaismas pilī un Lestenes baznīcā puda arī pianiste Inguna Putniņa-Grīnberga un mācītājs, trompetists Kārlis Zols.

Līdz pat 14. septembrim LNB telpā “Retumu pasaule” (5. stāvs) interesentiem ir iespējams apskatīt Haraldam Biezajam veltīto izstādi. ●

◀ 19. lpp.

Tāpat kā dzīvē.

Dzīvei ir daudz krāsu! Man jau patīk, ka mācītājiem ir melnie tērpi.

Cik ilgi aizņem viena amattērpa darināšana?

Pēs vienošanās. Kādreiz ir tādi SOS gadījumi, bet tie gadās reti. Un ir jau brāļi, kas izvēlas amattērpu pirkt Polijā. Es nevaru sacensties ar mūķenēm, kuras ir devušas nabadzības zvērestu. Viens brālis tā arī prasīja: vai tu vari uzšūt tikpat lēti? Es viņam nejauki atbildēju, teicu, ka tad viņš varētu turpmākās bēres noturēt par 50 centiem. Luterāņiem jau arī Hariņa Brūklene šuj, bet viņai tā visa mode ir savādāka. Es šuju klasiskajā stilā. Vidēji, lai uzšūtu talāru, ir vajadzīgs mēnesis.

Kad man Latvijā negāja šūšana, rakstīju uz Itāliju. Pēc viņu atbildēm sapratu, lai šūtu Itālijā, drēbniekam ir jābūt itālim. Viņi audumu iztur kā labu vīnu, piegriež, uzlīmē un atkal iztur. Tur ir filozofija, kuru es īsti nesaprotu. Jo audums taču ir audums!

Man iesāvēs prātā pavisam ķecerīga doma – vai jums nav bijusi doma pasniegt šūšanas pamatus draudžu dāmām?

Nē. Priekš tam ir skolas un Māte gugle.

Bet lai audzinātu jauno paaudzi, lai turpinātu mācītāju amattērpu šūšanas skolu?

Par to gan varētu padomāt.

Jo talāru, albu un lutersvārku šūšana jau laikam ir specifiska...

Lutersvārki ir kā fraka, sarežģītāka. Tagad jau atkal ir cita lieta, tagad visi mācās par modistiem. Kļūst par modes zinātāju, bet negrib šūt vispār. Uzzīmē modeli, bet cilvēks jau var sazīmēt nezin ko! Tas ir kā daudzās dzīves jomās, kurās sēž cilvēki, kuri neko nesaprot no tā, ko vada. Bet vada.

Cik maksā uzšūt mācītāja amattērpu?

Dārgākais ir bijis ap 500 euro, jo audums ir kļuvis ļoti dārgs, 60 eiro metrā. Galīgi par velti arī nevaru šūt.

Vai arī citu konfesiju garīdznieki šuj pie jums amattērpus?

Vairākiem adventistiem esmu šuvis, baptistiem. Viņiem ir lielkristības, kas notiek ūdenī, un ir svarīgi, lai svārks nepaceļas uz augšu. Tāpēc apakšā šuj kabatiņas, kurās liek svina gabaliņus. Citi grib pogas,

Raimonda Alpes

drēbniekdarbnica

piedāvā un izgatavo

- mācītāju amata tērpus,
- altārsegas,
- koku tērpus u. c.

Tālrunis 29775464.

bet viens mācītājs bija izdomājis, ka grib ar rāvējslēdzēju! Pie manis “šuvās” arī viens katoļu priesteris, kurš bija uzaudzis Krievijā. Sākumā viņš bija ortodoksašs pops, pēc tam konvertējās katoļos. Viņš man teica tieši, ka nevēlas izskatīties kā piepūties cīsiņš, tāpēc pats izdomāja savu amattērpa konstrukciju, kuru es viņam arī uzšuvu.

Vai tad mācītāju amattērpus nešuj pēc kanoniem?

Katoļiem kanoni ir sutanām. Luterā svārki īstenībā ir jau šikošana. Bet tas ir ļoti ērts tērps, jo ne visur ir ērti iet talārā, albā – mājas vizītēs, prezentācijās.

Vai sievietes un vīrieši kā apģērba pasūtītāji atšķiras?

Vīrieši parasti saka frāzi: “Būs jau labi.” Tā ir ļoti bīstama frāze, jo pienāk kāds liktenīgs punkts, kad viņš izdomā, ka grib savādāk, un tad ir grūti izmainīt. Ar sievietēm ir vieglāk, jo viņas zina, ko grib.

Man bija īpašs prieks šūt talāru mācītājam Modrim Plātem, jo viņš bija tas ļoti retais vīrs, kurš zināja, ko grib. Viņš bija izdomājis, ka vēlas ļoti smagu talāru. Nevis tādu plūriņu, bet smagu, ar faltēm. Viņa pasūtījums mani sajūsmināja!

Tā bija kā talāra “augstā dziesma”?

Domāju, ka šis talārs viņam vēl ir dzīvs. Viņam bija draudzes sekretāre Anna, kura bija ļoti skeptiski pret mani noskaņota: ko tāds puisītis tur mācēs izdarīt... Bet beigās viņa man uzzīmēja ekslibri, kur es sēžu uz akas un lāpu. Žēl, ka pēc manām dzīves vētrām zīmējums kaut kur ir pazudis.

Nebiju iedomājusies, ka var būt talārs un – Talārs! Kādas prasības bija mācītājam Plātem, ko viņš gribēja?

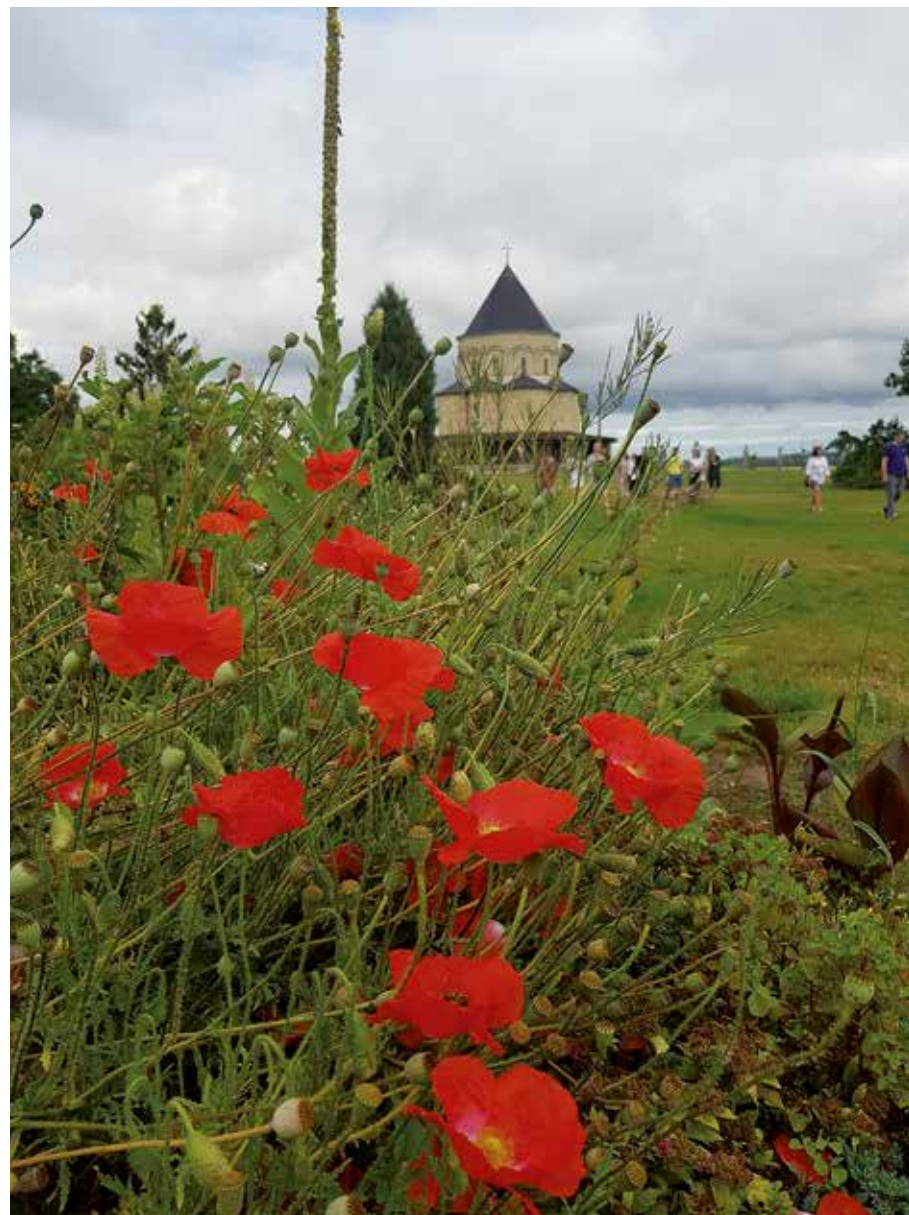
Lai jūt talāra smagumu.

Kāpēc? Lai varētu just amata svaru un smagumu?

Viņš man nepaskaidroja, kāpēc. Atceros, ka vajadzēja ļoti daudz auduma – septiņus metrus. Parasti talāram vajag ap pieciem metriem. Viņš gribēja faltes un lai vilnas audums ir smags. Visas tās faltes bija jāieplisē! Tas bija ļoti foršs laiks, jo tas bija nopietni. ●

Atzīmējot 50. dzimšanas dienu, palīgbīskaps **Rinalds Grants** savai draudzei (un visiem citiem ieinteresētajiem klausītājiem) uzdāvināja audiosprediķu grāmatu “Sastapšanās”. Lūk, ko viņš raksta grāmatas ievadā: “Nelielajā audiogrāmatā esmu apkopojis divpadsmit savus sprediķus. Tie visi ir atskanējuši pēdējo desmit gadu laikā Rīgas Vecajā Svētās Ģertrūdes draudzē. No citiem šos izvēlējos galvenokārt tāpēc, ka tie runā par tēmām, kas varētu būt aktuālas plašam cilvēku lokam. Starp tādām var minēt jautājumu par mūsu identitāti, ciešanām, seksualitāti, uzticēšanos un pateicību. Ceru, ka šie sprediķi būs vērtīgi gan meklējošiem, gan kristīgo ceļu jau staigājošiem cilvēkiem.” Audiogrāmatas mūzika – leva un Kārlis Gliki, dizains – Agata Muze. “Svētdienas Rīts” lasītājiem piedāvājam nelielu ieskatu sprediķu audiogrāmatā. Visu grāmatu klausieties ar QR kodu 23. lpp.!

Parasta dzīve

Nolasīšu vienu no saviem mīļākajiem Evaņģēlija notikumiem no Lūkas evaņģēlija 2. nodaļas 41. līdz 52. pantam.

Viņa [Jēzus] vecāki gāja ik gadus uz Jeruzalemi Pashā svētkos. Kad nu Viņš bija divpadsmit gadu vecs, tad tie pēc svētku ieraduma gāja uz Jeruzalemi. Un, kad svētku dienas bija pagājušas, tad, tiem atkal uz mājām ejot, bērns Jēzus palika Jeruzalemē, un Jāzeps un Viņa māte to nezināja. Bet tie domāja, ka Viņš esot pie ceļabiedriem; un, vienas dienas gājumu nostaigājuši, tie Viņu meklēja pie radiem un pazīstamiem. Un, kad tie Viņu neatrada, tad tie gāja atpakaļ uz Jeruzalemi, lai to meklētu. Un pēc trim dienām tie Viņu atrada Templī sēžam starp mācītājiem, tos klausoties un tos jautājot. Un visi, kas Viņu dzirdēja, izbrīnījās par Viņa saprašanu un Viņa atbildēm. Un, Viņu ieraudzījuši, vecāki pārbrīnījās, un Viņa māte sacīja Viņam: “Mans dēls, kāpēc Tu mums to esi darījis? Redzi, Tavs tēvs un es, mēs Tevi ar sāpēm esam meklējuši.” Bet Viņš tiem atbildēja: “Kam jūs esat Mani meklējuši? Vai nezinājāt, ka Man jādarbojas sava Tēva lietās?” Bet tie neizprata uz viņiem sacīto vārdu. Un Viņš nogāja tiem līdz uz Nācareti un bija tiem paklausīgs. Bet Viņa māte visus šos vārdus paturēja savā sirdī. Un Jēzus pieņēma gudrībā, augumā un piemīlībā pie Dieva un cilvēkiem.

Vai varu tevi lūgt uz dažām minūtēm šo sprediķi apturēt, pateikt Dievam paldies par svarīgāko pēdējās dienās un lūgt Viņa svētību būtiskākajām rītdienā?

Vai kāds no jums pateicas vai lūdz, piemēram, par tādām ikdienas norisēm kā gludināšana, bērnu vannošana, ēdiena gatavošana, miegs vai celšanās? Visticamāk, ka

ne. Tās taču ir tik pašsaprotamas! Tik pašsaprotamas, ka nepelnīti palaižam tās garām nenovērtētas.

Kāda sieviete, kas savu ticības ceļu gāja jau vairāk nekā 20 gadus, pirms kādā laika nonāca dziļā krīzē. Viņa sev uzdeva jautājumu, vai ir vērts dzīvot. Ko viņa vēl var sniegt dzīvei, un ko dzīvei viņai? Kādā grupas tikšanās reizē viņa lūdza pārējiem pastāstīt, kas viņiem ir dzīves jēga. Atbildes bija dažādas, bet tās viņai neko neizteica. Līdz beidzot kāds sacīja, ka, iespējams, īstā dzīves jēga ir vienkārši dzīvot. Jēga ir tajā, ka dzīvi dzīvojam! Tas viņā rezonēja. Tas palīdzēja dzīvi ieraudzīt citādi. Nevis gaidīt, kad ar viņu notiks viena vai otra liela lieta, bet jau tagad dzīvot to dzīvi, kas viņai ir dota, jo tajā ir jēga un tai ir vērtība pašai par sevi.

Šī Evaņģēlija Rakstu vieta ir viena no manām vismīļākajām. Starp citām labām lietām tajā redzam atbildi uz jautājumu, kāpēc tik bieži mūsu lūgšanas pēc labākas un citādas dzīves it kā paliek, Dieva neatbildētas. Es saku “it kā” tāpēc, ka, pēc manām domām, Dievs mums atbild. Viņš saka: “Dzīve, kas tev ir dota, Man ļoti patīk. Atbilde nav citā dzīvē, bet spējā citādi redzēt dzīvi, kuru dzīvo.” Vai tā varētu būt, ka dzīve, kas man nepatīk, Dievam varētu patikt? Ja tā ir, tad ko tas maina?

Šī Rakstu vieta ir īpaša ar to, ka tā ir vienīgā, kura mums ļauj ieskatīties Jēzus dzīvē starp austrumu gudro apciemojumu un Jēzus kristību pirms kalpošanas uzsākšanas trīsdesmit gadu vecumā. Iespējams, Jēzus māte Marija evaņģēlistam Lūkam izstāstīja desmitiem notikumu no sava dēla bērnības, tomēr šis ir vienīgais Evaņģēlijā fiksētais. Kāpēc tā? Piemēram, kāpēc Evaņģēlijā nav minēts tas, kā Jēzus četru gadu vecumā ēda medus maizi un kļuva viscaur lipīgs? Iespējams, tāpēc, ka Lūkam tas nelikās nekas īpašs un atšķirīgs no visiem citiem bērniem. Iespējams, šis notikums par to, kā divpadsmitgadīgais Jēzus Jeruzalemes templī pārsteidza rakstu mācītājus un vecākus, bija vienīgais neparastais notikums, kas skaidri norādīja un Jēzus statusu un aicinājumu.

Arī pēc šī notikuma mēs lasām: “Jēzus nogāja vecākiem līdzī uz Nācareti un bija tiem paklausīgs.” Ikdienu atkal turpinājās. Tā nebija nekādā īpašā ikdienu – visvienkāršākā, kādu vien varam iedomāties.

Nācarete bija ciemats Romas lielceļa malā. Jēzus ģimene, visticamāk, bija zem vidējā sociālā slāņa. Viņi dzīvoja nelielā mā-

jiņā, kurā bija viena vai divas istabas. Iespējams, vairākas reizes dienā Jēzum vajadzēja doties uz ciema aku pēc ūdens. Tēvs bija galdnieks, un Jēzus bija viņa mācekļis. Ciematā bija sava sinagoga, uz kuru tēvs Viņu, visticamāk, veda jau no bērnības. Iespējams, tas arī bija nedēļas lielākais notikums, jo citādi nekas īpašs šī ciemata ikdienā nenotika. Ne kādas karjeras iespējas, ne mobilie sakari, internets, dators, ne televizors vai kādas īpašas izklaides. Mēs šodien teiktu – sliktā medicīniskā aprūpe, nekādas kultūras dzīves, vienkāršs ēdiens. Šo uzskaitījumu mēs noteikti varam vēl turpināt. Tajā pašā laikā tur bija brīnišķīgi saullēkti un saulrieti, draugi, prieks par izdevušos krēslu vai galdu, iespējams, garas sarunas vakarā ar vecākiem, pastaigas un cikāžu dziesmas satumstot.

Tagad seko galvenais jautājums. Ja visu svarīgo Jēzus izdarīja savas dzīves pēdējos trīs gados, aicinot un mācot mācekļus, mirstot un augšāmceļoties no nāves, tad kāpēc Dievs tā šķērdējās ar laiku? Kāpēc 30 gadi bija jāgaida, kad varēs sākt darīt pašu svarīgāko? Kāpēc tādos pašos ugunīgos ratos, kādos pravietis Elija tika parauts debesīs, trīsdesmitgadīgais Jēzus nevarēja nolaisties no debesīm uz zemi un uzreiz sākt kalpošanu? Kāpēc ciesties un mocīties 30 gadus, līdz dzīvē sākt to, kas tiešām ir svarīgs, vērtīgs un nozīmīgs?

Bet, ja nu ir tā, ka Dievs Jēzus personā nemaz necietās un nemocījās?

Ja nu Dievs, kurš varēja izvēlēties jebkādu bērību un jaunību, izvēlējās dzīvot tieši vienkārši, ikdienišķu dzīvi Nācaretē? Es piekritu visiem tiem, kas saka, ka Dievs tādu dzīvi izvēlējās, jo Viņam tāda dzīve patika. Pārnesot uz mūsdienām, varētu teikt, ka Viņam patīk gludināšana, vannošana, ēdiena gatavošana, aizmigšana un celšanās.

Kā es jūtos ar domu, ka mana vienkāršā ikdienu Dievam patīk? Patīk tik ļoti, ka, tāpat kā toreiz Marijas un Jāzēpa gadījumā, Viņš izvēlas ar mani to dzīvot kopā? Tāpēc Viņš vienmēr tajā ir klātesošs! Runājot mistiķa Meistara Ekharta vārdiem, Dievs vienmēr ir mājās, ko sauc par mūsu dzīvi. Vai tad ne tieši to grib pateikt Ziemsvētku notikums un visi tālākie trīsdesmit trīs Jēzus dzīves gadi? Dievam patīk būt blakus, būt kopā ar mums mūsu dzīvē. Tādēļ mēs sakām, ka kristīgā ticība ir inkarnācijas reliģija, proti, iemiesošanās, Dieva klātbūtnes, Dieva iesaistes reliģija.

Jēzus saka: Dieva valstība ir jūsu vidū. Kur tas ir? Kur manā dzīvē ir tā pietiekami garīgā vieta priekš Dieva? Tu esi tajā vietā, kad tīri māju, mazgā bērnus, brauc ar automašīnu, grāb lapas, sasveicinies ar kaimiņu, dzer savu brokastu kafiju. Tu esi tajā vietā, kad atlaidies gultā, lai atpūstos, kad ravē dārzu, kad nometies ceļos, lai runātu ar Dievu, kad šķūrē sniegu vai lasi jauno elektrības vai gāzes rēķinu. Tu esi tajā vietā, kad kāds bērniņš ienāk pasaulē vai atstāj ģimenes ligzdu un dodas tālāk pasaulē, kad jūties atzīts, novērtēts un svarīgs, kad jūties nodots, aizmirsts un nevajadzīgs. Tu esi tajā vietā, kad uzkāp uz slēpēm vai kad krāso žogu, – Dieva valstība jeb pats Dievs ir izvēlējies tajā piedalīties, būt blakus.

Kāds mūsu draudzes cilvēks pirms sava iesvētību dievkalpojuma sacīja: es pēdējo reizi baznīcā nofotografējos kā tūrists ar muguru pret altāri, tagad es gribu pagriezties ar seju un nokrist tā priekšā ceļos. Ja tu šodien dzīvo ar sajūtu, ka savu dzīvi nepieņem, tev tā nepatīk, tu ilgojies ar Dieva palīdzību iegūt citu, pagriezies pret savu dzīvi ar seju, un, ja būsi vēris, vienmēr atpazīsi Viņu, kura priekšā gribas nomesties ceļos.

Kristīgas dzīves mērķis nav pacelties pie Dieva nez kādos augstumos, nedz arī ar kādiem īpaši labiem nopelniem vai ar īpašām lūgšanām dabūt Viņu lejā. Mūsu kristīgās dzīves mērķis ir Dievs, kurš, kā saka Sv. Augustīns, mums ir tuvāk nekā mēs paši sev. Mūsu dzīve nav izsūtījums vai trimda pirms laimīgas dzīves ar Dievu debesīs. Dzīve ir pārsteigums, kas atklāj, ka viss, kas tev patīk, ir vajadzīgs, ir dots un ir tuvāk, nekā jebkad esam iedomājušies.

Noslēgšu ar indiešu jezuīta Antonija de Mello līdzību “Zivtiņa”.

“Atvaino,” teica okeāna zivs. “Tu esi vecāka par mani, vai tu nepateiktu, kur lai atrodu to, ko sauc par okeānu?”

“Okeāns,” atbildēja vecā zivs, “ir tas, kur tu pašlaik atrodies.”

“Āk, tā? Bet tas ir ūdens. Es taču meklēju okeānu,” vilusies noteica zivtiņa, peldot prom, lai turpinātu savus meklējumus citur.

“Beidz meklēt, zivtiņ,” raksta de Mello. “Tev nekas nav jāmeklē. Tev tikai jāpaskatās.” Āmen! ●

Sprediķu audiogrāmata.
Rinalds Grants.
Sastapšanās

26. oktobrī Latvijas Kristīgo medicīnu biedrība rīko konferenci “Vīrietis un sieviete”. Konferencē lektori caurvīs tēmas par vīrieti un sievieti, sākot no sadzīviskajiem aspektiem līdz pat neirozinātnes atzinumiem. Iegūtās zināšanas jums palīdzēs vēl labāk izprast sevi, pretējo dzimumu un novērtēt atšķirīguma bagātību.

Konferencē piedalīsies profesors **Renē Ekošārs** (*René Ecochard*, Francija), ārsts epidemiologs, reproduktīvās bioloģijas speciālists, emeritētais profesors Kloda Bernāra universitātē Lionā; **Izabella Ekošāra** (*Isabella Ecochard*, Francija), ārste, ģimenes dabīgas plānošanas instruktore, domnīcas *Les Cigognes* līdzdibinātāja, kas pēta dabisko metožu antropoloģiskos pamatus; **Andars Ignacs** (Latvija), uzņēmējs, skolotājs, raidījuma “Vīri runā” autors un satura veidotājs, Latvijas Vīru biedrības vadītājs.

Konferences programma

9.30–10.00 ierašanās, reģistrēšanās

10.00–11.30 Renē Ekošārs. Vīrietis un sieviete. Ko mums saka neirozinātne

11.30–13.00 Izabella Ekošāra. Ko no sievietes sagaida vīrietis, sabiedrība un Dievs

13.00–13.30 pusdienas

13.30–14.30 Andars Ignacs. Ko no vīrieša sagaida sieviete, sabiedrība un Dievs

14.30–15.30 prof. Renē Ekošāra grāmatas “Vīrietis un sieviete. Ko mums saka neirozinātne” prezentācija

15.30 kafijas pauze un sadraudzība

Vairāk informācijas un pieteikties konferencē www.kristigiemediki.lv.

Iespēja atbalstīt Renē Ekošāra grāmatas “Vīrietis un sieviete. Ko mums saka neirozinātne” izdošanu

Publicējam Kristīgo medicīnu biedrības piedāvāto fragmentu no grāmatas “Vīrietis un sieviete. Ko mums saka neirozinātne”.

Piedāvājam iespēju atbalstīt profesora Renē Ekošāra grāmatas “Vīrietis un sieviete. Ko mums saka neirozinātne”, kuru gatavo Latvijas Kristīgo medicīnu biedrība, izdošanu. Profesors Renē Ekošārs bija viens no lektoriem konferencē “Cilvēka un ģimenes identitāte šodien un mūžīgi”, kas februāra beigās risinājās Rīgā. Profesora lekcija par vīrišķību un sievišķību no neirozinātnes skatpunkta iedvesmoja daudzus klausītājus, tāpēc konferences rīkotāji nolēma viņa grāmatu par šo tēmu izdot arī latviešu valodā. Ar izdevniecības “Parakletos” starpniecību notiek darbs pie grāmatas sagatavošanas izdošanai.

Grāmata “Vīrietis un sieviete. Ko mums saka neirozinātne” runā par sabiedrībā aktuālu tēmu, par vīrieša un sievietes identitāti

no zinātnes un medicīnas skatpunkta. Grāmata būs lielisks palīgs gan skolotājiem, gan vecākiem, lai izprastu bērnus un jauniešus, gan laulātajiem, lai pieņemtu un saprastu otra atšķirības, gan jauniešiem, lai izprastu savu fizioloģiju, respektīvi, jebkuram, kurš vēlas iepazīt vairāk un attīstīt savu vīrišķību vai sievišķību. Grāmatas prezentācija notiks 26. oktobrī, un uz to ieradīsies arī grāmatas autors profesors Renē Ekošārs. Iegādājoties grāmatu iepriekšpārdošanā, tava grāmata izmaksās lētāk nekā grāmata pēc izdošanas, bet būtiskākais – tu vari palīdzēt izdot vērtīgu grāmatu! Lai iegādātos grāmatu, ej uz: <https://kristigiemediki.lv/gramata/>

Ar Kristīgo medicīnu biedrības atļauju publicējam fragmentu no grāmatas “Vīrietis un sieviete. Ko mums saka neirozinātne”.

Mini pubertāte

Mātes vienmēr ir zinājušas par “dzimumorgānu krīzi” saviem bērniem. Tā vēl nav mini pubertāte, bet bieži tiek sajaukta ar to. Tā notiek pirms mini pubertātes.

Dzimumorgānu krīze ilgst apmēram nedēļu. Mazai meitenei tā var palikt nepamanīta vai izpausties ar vieglas asiņošanas epizodi, kas līdzinās miniatūrām menstruācijām un parādās dažas dienas pēc dzimšanas. Dažreiz to pavada vulvas un krūšu pietūkums. Mazam zēnam tas izpaužas kā sēklinieku maisīņa pietūkums vai neliela dzimumlocekļa pagarināšanās. Gan zēnam, gan meitenei var parādīties pinnes kā atgādinājums par pusaudža vecumu nākotnē. Šis pārejošais notikums ir hormonu pieauguma rezultāts, reaģējot uz mātes hormonu

trūkumu [kas bija pieejami pirms dzimšanas, atrodoties dzemdē – zin. red. piezīme]. Šķiet, ka dzimumorgānu krīzei nav īpašas ietekmes uz bērna nākotni.

Pavisam citādi ir ar mini pubertāti, kas ilgst vairākus mēnešus un ir klusāka. Tā tikpat lielā mērā iedarbojas uz zēna un meitenes dzimumorgāniem kā uz viņu smadzenēm. Tā ir “pirmā pubertāte”, kuras esamība tika atklāta 1970. gados, pateicoties Lionas pētnieces, bioķīmiķes Magelonas G. Forestas (*Maguelone G. Forest*) pētījumiem.

Mini pubertāte ir saistīta ar dzimumhormonu līmeņa paaugstināšanos zēna dzīves pirmajos sešos mēnešos un pirmajos divos meitenes dzīves gados. Zēniem tā galvenokārt ir testosterona sekrēcija, meitenēm – estrogēnu sekrēcija. Abiem tiek novērota arī citu hormonu paaugstināšanās, taču to ietekme vēl jāprecizē.

Iepriekš minējām meiteņu un zēnu iedzimto spēju un temperamenta atšķirības. Mazām meitenēm ir vidēji lielākas verbālās un neverbālās valodas spējas. Temperaments arī ietekmē, vai kāds ir vairāk tendēts uz empātiju (biežāk meitenes) vai sistemātisku domāšanu (biežāk zēni). Mini pubertātes hormonālais klimats pastiprina dažas no šīm atšķirībām, kas tika apstiprinātas pētījumos attiecībā uz komunikācijas iemaņām.

Vairākas iemaņas, kas rodas vai attīstās agrā bērnībā, ir saistītas ar mini pubertāti. Piemēram, piecus mēnešus vecu mazuļu vāvuļošana ir saistīta ar mini pubertātes dzimumhormonu līmeni.

Šeit aprakstīsim divus bērnam raksturīgus fenomenus, kas ir plaši pētīti, lai precizētu to iespējamo saikni ar mini pubertāti: rotaļšanās un telpiskā uztvere.

Rotaļšanās

Rotaļšanās ir ļoti nozīmīga izziņas^a [jeb kognitīvo] prasmju, iztēles, cēloņsakarību izpratnes, emociju izpausmes u. c. iemaņu attīstīšanās.

Parasti zēniem piedēvē interesi par mehāniku, bet meitenēm – vēlmi rūpēties par lēllēm. Tas bieži rada smaidu, un jau vairākus gadus mēs dzirdam, ka tie ir vecāki, kas ietekmē bērnu intereses, piedāvājot noteiktas rotaļlietas. Daži cilvēki, īpaši reklāmas ietekmē, tiek mudināti neņemt vērā šīs atšķirības, pat izsmej tās, piemēram, dāvinot lelles savam puikam. Tomēr tagad ir zināms, ka interese spēlēties ar vienu vai otra veida rotaļlietām ir cieši saistīta ar smadzeņu diferenciāciju. Tā mudina zēnu izvēlēties rotaļas, kas veicina

viņa vīrišķības attīstību, un meiteni – tās, kas attīsta viņas sievišķību un attiecīgās iemaņas. Tāpat kā spējas sportā un intelektuālās spējas attīstās, tās vingrinot, arī specifiskās sievišķības un vīrišķības iemaņas attīstās, tās praktizējot. Šo fenomenu neirozinātne sauc par smadzeņu plastiskumu: smadzenes attīstās, praktizējot iedzimtas vai iepriekš iegūtas iemaņas⁶⁷.

Smadzenēs jau embrija dzīves laikā ir dzimumhormonu receptori. Tas nozīmē, ka mini pubertātes hormoni, tāpat kā pirmsdzemdību perioda hormoni, spēj ietekmēt smadzenes^{68, 69}. Ir pierādīts, ka testosterona līmenis asinīs mini pubertātes laikā ir saistīts ar “vīrišķīgām” rotaļām gan zēniem⁷⁰, gan 14 mēnešus vecām⁷¹ meitenēm^b.

Telpiskā uztvere

Mentālā rotācija ir spēja iedomāties, kā objekts izskatītos no cita leņķa⁷². Šī spēja tiek izmantota vairākās jomās, piemēram, kustību koordinācijā, lasīšanā vai matemātikā⁷³.

Visos vecuma posmos vīrieši tiek uzskatīti par vidēji vairāk “apdāvinātiem” mentālajā rotācijā nekā sievietes^{74, 75}. Tas var izskaidrot vīriešu lielāku interesi par daudzo ceļasomu novietošanu automašīnas bagāžniekā pirms došanās atvaļinājumā, kā arī vīriešu pārsvaru noteiktās profesijās, piemēram, arhitektūrā, ķirurģijā vai inženierzinātnēs⁷⁶.

Šīs vairāk vīriešiem raksturīgās spējas tiek atklātas bērniem līdz gada vecumam^{77, 78, 79} un pieaug līdz ar gadiem, sasniedzot spēcīgu atšķirību pieaugušo vecumā⁸⁰. Pieaugušajiem mentālās rotācijas spējas var attīstīt, dodot testosteronu^{81, 82}. Tomēr pierādījumu nav pietiekami, lai apgalvotu, ka novērotā atšķirība telpiskās rotācijas iemaņās starp dzimumiem skolas laikā un pieaugušo vecumā daļēji

izriet no mini pubertātes hormonālās ietekmes⁸³. Tā ir iedzimta priekšrocība⁸⁴, ko pastiprina izglītība.

Sieviešu vājākās telpiskās rotācijas iemaņas parasti maz ietekmē skolas mācību rezultātus, jo katra savu darbību pielāgo personīgajām spējām. Piemēram, meitenes un zēni bieži vien izmanto dažādas stratēģijas matemātikas vai fizikas uzdevuma risināšanā⁸⁵. Kopumā katrs indivīds, izmantojot savu stratēģiju, kompensē daļu no savu spēju nepilnībām.

Daudzi mentālās rotācijas pētījumi ļāva nepārprotami atklāt vairākus elementus, kas veicina kompetenču attīstību: iedzimtās spējas, hormoni, vecāku attieksme un bērna stimulēšana^{86, 87, 88}.

Zinātnes pasaule šajā jomā ir veikusi daudz pētījumu, lai tas tiktu ņemts vērā izglītībā. Īpaši svarīgs ir kāds aspekts: mūsu prasmes pieaug, kad mums ir pašapziņa⁸⁹. Tāpēc ir svarīgi radīt uzticības pilnu vidi, lai veicinātu spēju attīstību.

Izpētot zinātniskos datus par mini pubertāti, ir maz šaubu, ka atšķirības starp meiteņu un zēnu tieksmi izvēlēties vienu vai otru rotaļu ir gan iedzimtas, gan arī šā dzīves perioda hormonālā klimata pastiprinātas. ●

a Izziņa ir visu mentālo procesu kopums, kas attiecas uz izziņas funkciju un ietver atmiņu, valodu, spriešanu, mācīšanos, intelektu, problēmu risināšanu, lēmumu pieņemšanu, uztveri, un uzmanību.
b Ir vērts atcerēties, ka meitenēm testosterona līmenis ir zemāks nekā zēniem. Taču tas nenozīmē, ka testosteronam nav nozīmes meitenēm.

Bibliogrāfiskās atsauces atrodamas šeit:
<https://url.fr/gVzP>

Es mācos dejot ar tevi...

Rīgas arhidiecēzes palīgbīskaps **Rinalds Grants** ar dzīvesbiedri **levu** nesen ir sākuši dejot tango.

bija lielākas, un mums nebija viegli kopā sa-dejot. Argentīnas tango abi sākām mācīties no pašiem pamatiem, kā iesācēji.

Sākās viss tā. Kādā vasarā uz Rīgu at-brauca ciemiņš no Vācijas, mums pilnīgi svešs cilvēks, kuram vajadzēja naktsmājas. Viņš izstāstīja, ka ir ieradies Rīgā, lai pieda-lītos tango maratonā, un jautāja, vai mēs arī dejojām tango.

leva: Toreiz neko par šo deju nezinājām. Bet viesis bija tik dedzīgs tango vēstnieks, ka turpat kāpņu telpā Rinaldam stāstīja par šo deju. Jau tovar viņš mūs uzaicināja pa-skatīties, kā dejo tango. Mani tas vairāk nekā ieinteresēja. Laikam tas sasaucās ar bērniības hobiju. Tajā vakarā ciemiņš mums skaidroja, kas un kā tur notiek. Brīnījos, ka ir tāda de-ja, kas prasa tik daudz savstarpējas cieņas un spēju vienam otru sajūst. Tad arī teicu Rinaldam, ka mums to vajadzētu pamēģināt. Sākās kovids, viss apsīka, bet doma par tango mani nepameta. Pēc tam sameklējām kādu tango studiju un sākām apmeklēt nodarbī-bas. Teikšu atklāti, latvietim vieglāk ir izdejojot savas tautasdejas. Bet tango, manuprāt, ir ļoti vajadzīgs.

Kāpēc latvietim ir svarīgi mācīties dejot tango?

leva: Tā ir improvizācijas deja, kura dzimst dejošanas laikā divu cilvēku starpā. Jā, ir attiecīgi soļi, jāapgūst iemaņas, bet tālāk jau lielā mērā viss ir atkarīgs no tā, kā līderis vada un kā sekotājs klausās. Ir jābūt ļoti uz-manīgām, savstarpēji jūtīgām attiecībām. To latvietim ļoti vajag – mācīties novērst skatu no sevis un censties saprast, kā sadejot ar otru. Kā atsaukties. Tā uzplaukst dzīvas attie-cības.

Rinalds: Reiz vedu Buenosaieresas tango mūziķus no lidostas uz Rīgas Latviešu bied-rības namu. Kādam vīram pajautāju, vai viņš dejo tango jau no bērnības. Viņš atbildēja, ka esot sācis divdesmit septiņos gados, un piebilda, ka argentīniešiem esot sakāmā vārds "Agrāk vai vēlāk tango tevi atradīs...". Mūsu ga-dījumā notika tieši tā – ar ciemiņa starpnie-cību. Un mūsu vācu viesis, stāstot pa tango, darbojās kā perfekts evaņģelizētājs. Tā mums vajadzētu stāstīt par Kristu. Viņš pajautāja, vai drīkst mums pastāstīt ko vairāk par tango, ļoti emocionāli iepazīstināja ar savu pieredzi, tad uzaicināja vakarā paskatīties un tur, tajā kafejnīcā, jau pavēra durvis uz tango pasauli, un spēja radīt sajūtu, ka to ir vērts izzināt. Es te saskatīju paralēles, kā mēs esam aicināti liecināt par savu ticību. Mēs sējam vārdu kā

sēklu, pat nezinot, kas ar to tālāk notiek. Šo cilvēku pēc tam neesam satikuši, bet gribētos pateikt paldies.

Sākumā jūs mācīja kāds skolotājs?

Rinalds: Jā, kādu laiku darbojāmies iesā-cēju grupā. Ir bijuši pārtraukumi, šķitis, ka ne-sanāk, esam pat gribējuši mest mieru. Un tad ir bijuši pacēlumi, esam paņēmuši kādu pri-vātnodarbību, kas daudz palīdz. Līdzīgi man ir bijis galda tenisā – gribas uzreiz spēlēt, ša-jā gadījumā – dejojot. Kāpēc jātrenē atsevišķas kustības, mēs taču gribam dejot! Pagāja labs laiks, līdz atsevišķi elementi pamazām sāka likties kopā dejā.

leva: Sākumā uz nodarbībām, kuras toreiz notika Vecrīgā, gājām kā uz īpašu satikšanos. Katrs pēc saviem dienas darbiem, lai divas stundas kopā darītu vienu lietu. Rinalds teica, ka tā bijusi labākā atslēgšanās no dienas dar-biem, jo bija jādomā pilnīgi par kaut ko citu.

Rinalds: Svarīgi, lai tas ir mūsu kopējais vaļasprieks. Mums ir arī katram savi hobbiji, kas nepārklājas. Tango dejā mēs sastapāmies kā pāris. Ģertrūdes draudzē abi vadām laulā-to kursu. Tajā ir tēma par piecām mīlestības valodām. Es kā vīrietis varu teikt, ka laiks, ku-rā ar levu kopā dejojām, nekad nav zemē no-mests. Ievas dominējošās mīlestības valodas ir pieskārieni un kopā pavadīts laiks. Tango tam lieliski atbilst.

Vai jūs dejojāt arī mājās?

Rinalds: Jā. Nodarbībās var iemācīties kustības, jaunus soļus, bet nostiprināt tās vis-labāk var mājās. Ļoti daudz mājās nepraktizē-jam, tomēr cenšamies to darīt regulāri. Ja es dejoju tikai reizi nedēļā, tad bieži jaunos so-ļus aizmirstu. Vēl ir svarīgi tas, ka nepadarām hobbiju par pienākumu, bet dejojām ar prieku, kā spēlējoties vai izklaidējoties. Tajā jāsargā smalks līdzsvars, ko savā centībā reizēm pa-zaudējam.

Vai tango mācīšanās jums ļāvusi vairāk sadejoties arī pārmestā nozīmē?

leva: Noteikti! Mācoties tango, daudz ko uzzinājām par sevi. Pēkšņi ieraugi bailes, kuras kā pieaudzis cilvēks esi iemācījies pa-slaucīt zem tepikīša... Jā, deja ļauj ieraudzīt sevi, savas attiecības, arī kaut ko neveiksmī-gu, no kā vajadzētu atbrīvoties. Tango deja runā ķermeņu valodā, un maskas nobrūk pa-šas no sevis.

Rinalds: Tango ir improvizācija, spēle. Esmu sapratis, ka man patīk pildīt zināmus noteikumus. Ļauties brīvākai, neparedzamai rīcībai – tas man ir izaicinājums. Bet dzīvē arī ir jāimprovizē, nekad jau nav skaidri uz-rakstīti priekšā nākamie gājieni. Tango dejā ir

daudz jāmacās sajūst, uztvert – mūzikas rit-mu un melodiju, otru cilvēku un viņa iespe-jas. Tāpat ir jāmacās pašam skaidri dot savu vēstījumu, ne ar vārdiem, kā es savā arodā es-mu pieradis. Pilnīgi citādi! Reizēm esmu bijis pārsteigts, kāpēc mana sieva to nesaprot! Es taču rādu, dodu zīmi! Var jau vainot otru, bet tas neko labu nedod. Atliek sev pašam jautāt, kā savu ieceri otram atklāt skaidrāk. Tā ir vē-rtīga prasme attiecībām kopumā.

Jebkurā dejā līderis uzņemas atbildību. Man šķita, ka man ar to nekādu problēmu nav, bet atklāju – lai otru vadītu, man jāma-cās viņā klausīties uzmanīgāk. Ja man ir ideja, bet neprotu to nodot otram cilvēkam, kas tā par vadīšanu! Ieva, bet vai tev radās kādas at-klāsmes par sekošanu?

leva: Tango ir improvizācijas deja, kurā galvenā ir saspēle, bet vienlaikus ir skaidri noteiktas lomas. Mūsu pasniedzēji uzsver, ka sekošana nenozīmē sevis apspiešanu vai no-niecināšanu. Līderis rada dejas konstrukciju, pamatu, bet sieviete deju piepilda, piešķir tai krāsainību un savu smalkumu.

Pirms vairākiem gadiem, kad mēs vēl nedejojām, kādu rekolekciju noslēgumā re-dzēju vīziju – Jēzus pasniedz man roku un aicina dejot. Tas bija dīvaini. Es paliku gaidu neziņā. Vēlāk, jau mācoties tango, sapratu, ka līdera un sekotāja lomas tango dejā ir līdzīgas manām attiecībām ar Dievu. Tango es sekoju līderim, nezinot nākamos soļus. Man tas ir jāsajūt apskāvienā, elpā, jāļaujas vadībai, kustībai, ritmam. Man savā ķermenī jāpamodina visas maņas, lai spētu nolasīt vi-ņa signālu. Šajā dejā ir solis, kurā es griežos līderim apkārt un man no viņa ir jāpaliek vie-nā attālumā. Ja es attālinos, es vairs nespēju noturēt līdzsvaru un krītu. Es varu dejot, varu rotāties, krāsaini, radoši izpausties, bet man ir jāslaglabā tuvums. Vēlāk es sapratu, ka tas ta-ču ir stāsts par manām attiecībām ar Dievu! Viņš dod man laiku, telpu, notikumus, kurus es piepildu, izdzīvoju, bet neattālinos no Vi-ņa, jo citādi es zaudēju līdzsvaru. Tango deja tēlaini skaidro manas attiecības ar Dievu.

Rinalds: Šis hobbija visdrīzāk būtu beid-zies, ja tas nebūtu mums kopīgs. Ir bijuši brīži, kad kāds no mums nogurst. Tad otrs palīdz turpināt. Noteikti negribam radīt priekšstatu, ka esam lieli tango dejojāji! Pirms Pūpolsvētdienas kā brīvprātīgie pie-dalījāmies tango festivālā Rīgā. Tajā pirmo reizi uzdrīkstējāmies dejot kopā ar pārējiem. Tas bija satraucoši. Daudzi soļi aizmirsās. Lai turpinātu, vajadzēja drosmi. Vēl jātiek galā ar sajūtu, ka citi mācās ātrāk un dejo labāk, bet

mēs cenšamies būt pacietīgi, un līdz šim tas ir izdevies.

leva: Es pat teiktu, ka dejojot izstrādājas kāds laimes hormons. Tango festivālā likās, ka gaiss ir piepildīts ar to. Tas ir aizraujoši.

Rinalds: Tango pasaulē sastopam visda-žādāko profesiju, paaudžu, tautību, kultūru cilvēkus.

leva: Mēs nezinām, kas viņi ir, bet mūs vieno deja.

Mācītāju vidū zina par jūsu vaļasprieku?

Rinalds: Līdz šim to neafišējām, bet arī neslēpjam. Mums ir noderīgi mācīties šo de-ju. Tas ir vērtīgs kopā pavadīts laiks. Ar prieku nesen uzzinājām, ka mūsu Baznīcā ir vēl kādi mācītāji, kas dejo Argentīnas tango.

Vai jums ir interesanti nu jau ar saproto-šāku aci internetā skatīties, kā lietpratēji dejo tango? Iedomājos, ka, piemēram, amatierbas-ketbolisti spēj niansētāk novērtēt spēli.

Rinalds: Es gribētu, lai mana sieva skatās mazāk...

leva: Ir tik daudzi, kas māca, kuriem ir pat savas videoskolas. Pasaulē tango ir ļoti popu-lārs. Tā nav tikai deja, tas ir stāsts par cilvēku, par personību izaugsmi.

Ja jums pavērtos fantastiska iespēja aiz-braukt uz Argentīnu...

leva: Biļetes jau ir nopirkas.

??!

Rinalds: Viena no dievjaušībām, kas ie-drošina mūs šajā ceļā. Pirmā bija sastaptais ciemiņš no Vācijas. Tā arī tagad. Uzzināju, ka man kā Lutera Akadēmijas pārstāvim ir jādodas uz konferenci Buenosairesā. Atlika saņemties nopirkt vēl otru biļeti, un jūnijā būsīm tur. Nekur citur pasaulē nav tik daudz tango dejojāju kā šai pilsētā. Ir cilvēki, kas apgalvo, ka viņi tango īsti sapratuši tikai pēc tam, kad aizbraukuši uz Argentīnu.

leva: Es pat zinu latviešus, kuri tango dēļ ir pārcēlušies uz dzīvi Argentīnā.

Rinalds: (Ar smaidu.) Mēs to neplānojam. Bet toreiz, kad vedu argentīniešu orķestri, jau zināju par konferenci un sacīju, ka gatavojos braukt uz viņu zemi. Viņi jautāja, par kādu tēmu būs konference. Sarunas laikā atklāju, ka esmu mācītājs un dejoju tango. Viņi bija pārsteigti. Man savukārt likās dīvaini, ka pār-steigts ir argentīnietis, un es vaicāju viņam: "Vai tad pie jums priesteri nedejo tango?" Viņš atbildēja, ka dejojot, bet tikai paši la-bākie. Reizēm domāju, ko viņš ar to gribēja pateikt. Vai tango man ir palīdzējis kļūt labā-kam mācītājam? Nezinu, bet mūsu pārim tas noteikti ir devis prieku un palīdzējis vairāk izbaidīt mūsu attiecības. ●

Alnis Auziņš, Ievas Salmanes foto

leva: Mēs dejojām Argentīnas tango. Tā ir sociāla deja, kurā galvenais uzsvars ir uz attiecībām, nevis uz to, lai labi izskatītos. Šī deja ievērojami atšķiras no balles jeb sarīko-jumu dejām.

Rinalds: Argentīnas tango var dejot arī kā paraugdemonstrējumus citiem cilvēkiem, un tad tajā ienāk kaut kas no balles deju ele-menta, no šova. Mēs uz to netiecamies.

leva: Bērnībā gan nopietni aizrāvos ar balles dejām.

Rinalds: Es – pavisam nedaudz. Kad sati-kāmies 1998. gadā, mums abiem likās, ka labi mākam dejot, bet izrādījās, ka mums katram ir atšķirīga dejošanas pieredze. Ievas prasmes

Merķeļa vasara Katlakalna draudzē

Piecatā ar Merķeli: priesteris, profesors, mākslas vēsturnieks Andris Priede, Garlībs Helvīgs Merķelis, žurnāliste, projekta literāro tekstu un eseju autore Anita Freiberga, projekta mākslinieciskais vadītājs Arnis Miltiņš un Katlakalna draudzes mācītājs Andris Krauliņš.

Šogad Katlakalna baznīcas draudzes loceklim, grāmatas "Latvieši" autoram, filozofam un laikmetīgās žurnālistikas aizsācējam Garlībam Helvigam Merķelim svinam 255 gadu jubileju. Tās ietvaros Katlakalna kopiena īsteno sadarbības projektu "Merķeļa vasara". Tajā plānotas dažādas aktivitātes, lai iepazīstinātu ar Merķeļa daudzšķautņaino un neviennozīmīgi vērtēto personību. Ap Katlakalna baznīcu izvietoti

vides objekti atvērtas grāmatas formā. Vienā atvēruma pusē Merķeļa atziņās balstīta, kāda mūsdienās joprojām svarīga tēma un QR kods, kas interesentus aizved uz saiti, kur lasāma žurnālistes Anitas Freibergas rakstīta eseja par Merķeli minētās tēmas kontekstā, bet atvēruma otrā pusē ir mākslinieka darba reprodukcija kā ilustrācija konkrētajai tēmai. Savus darbus ekspozīcijai ir atvēlējuši dažādu paaudžu mākslinieki un radošās personības:

grafikē Ināra Garklāva, tēlniece Anda Poikāne, aktrise un tēlniece Maija Arvena un komponists, dziesminieks, projekta mākslinieciskais vadītājs Arnis Miltiņš. Katlakalna baznīcā skatāma Ķekavas novadpētniecības muzeja ekspozīcija par Merķeli un Katlakalnu, kas informatīvi papildina baznīcas dārzā izvietotos vides objektus. Izstādes Katlakalna baznīcā un vides objekti "Paradīzes dārzā" publikai ir apskatāmi **sestdienās un svētdienās no plkst. 12.00 līdz 16.00**, citā laikā apmeklējumi jāpiesaka iepriekš.

Savukārt jūlija, augusta un septembra **pirmajā sestdienā plkst. 16.00** notiek Praviešu kluba sarunu un tējas dzeršanas pasākums, kurā būs sarunas par Merķeļa personību un darbos atspoguļoto problēmu aktualitāti mūsdienās (6. jūlijā – Vidzemnieku mājās, **3. augustā un 7. septembrī** – Katlakalna baznīcā). Tāpat iecerēti arī vairāki koncerti. Plašāka informācija pieejama interneta vietnē katlakalns.lv.

Sagatavojusi Ingrida Briede

Pirmā Praviešu kluba tikšanās

Garlība Helviga Merķeļa jubilejai veltītā kopienu sadarbības projekta "Merķeļa vasara" ietvaros 6. jūlijā Vidzemnieku Resort notika pirmais Praviešu kluba pasākums. Vēsturiski Praviešu klubs bija vieta biedrības "Muse" ēkā, kur pulcējās jauni brīvdomātāji, to skaitā arī Garlībs Merķelis.

Šoreiz Praviešu kluba izbraukuma sesijā Vidzemnieku māju āra terasē tika apspriesti ne tikai žurnālistes Anitas Freibergas piedāvāto, Merķeļa biogrāfijā balstīto, viņam aktuālo tēmu atslēgvārdi dzimtbūšana, latvieši, vientulība, kritika, brīvība, skola, ceļš, bet arī to sasauci ar mūsu laika aktuālām tēmām – toleranci, karu, dzimumu līdztiesību, Covid 19, klimata pārmaiņām, ticību, visatļautību, mīlestību.

Sarunas Praviešu klubā vadīja Arnis Miltiņš. Paldies Vidzemnieku māju saimniekam Oto Ķikustam par sakārtoto vidi un viesmīlību un Anetei Ķikustei par gardo plātsmaizi, pīrādziņiem, zāļu tēju un smaidu! ●

Praviešu klubu vada Arnis Miltiņš.

Diena, kad viņi vairs nedusmojās

Ivars Jēkabsons, mācītājs

Kādu vakaru mamma lasīja meitai Bibeles stāstus. Brīnumainais radīšanas stāsts, dzīve paradīzē, Ādams un leva – tik skaists iesākums pasaulei. Bet tad čūskas meli visu sabojāja. Cilvēks padevās kārdinājumam un apēda aizliegto. Grēka dēļ pasaulē ienāca ciešanas. Un nāve, burtiski slepkavība, satricināja Ādama ģimeni. Ādama dēls Kains tik ļoti sadusmojās uz savu brāli Ābelu, ka to nogalināja. "Kāpēc viņi tik ļoti sakāvās? Varbūt viņiem vajadzēja uz mirkli aiziet katram savā istabā? Vismaz man ar brāli tas palīdz," aizdomājās meitene par dzirdēto.

Brāļi un māsa bērībā nereti sacenšas, cīnās un sastrīdas. Apkārt ir tik daudz mantu, bet pēkšņi nevar sadalīt to vienu. Tāda ir grēka daba, taču cilvēks ir aicināts iemācīties mīlēt, tikt pāri dusmām un ģimenē sadzīvot. Jēzus sacīja, ka dusmas, apsūkšanās un

lāsti ir tas pats, kas nokaut (Mt 5:21–22). Tāpēc ir svarīgi iemācīties to ticībā savaldīt un piedot. Kad bērni izaug lieli un aiziet katrs savā dzīvē, tad nav vairs, ko dalīt, un tie ir liels atbalsts viens otram, taču reiz pārciestie ievainojumi ir jāpiedod un jādziedina. Diemžēl Kains un Ābels tā arī neuzzināja, par ko varētu izveidoties viņu attiecības. Bet Jēkabs un Ēsavs gan.

Dvīņi Jēkabs un Ēsavs piedzima Rebekai un Īzakam daudz gadsimtu vēlāk pēc Ādama. Šie brāļi stīvējās savā starpā jau piedzimšanas dienā. Viņu dažādība un konkurence, kurš pirmais, izpaudās visu laiku, tāpat kā Kainam un Ābelam. Jēkabs reiz izmantoja Ēsava izsalkumu un prasīja, lai tas atdod viņam pirmdzimības tiesības. Un Ēsavs to neapdomīgi arī apzvērēja par lēcu virumu. Bet, kad Jēkabs no tēva tiešām ar viltu izkrāpa pirmdzimības svētību, kas pienācās Ēsavam, tas brāļu attiecībās sasniedza bīstamu robežu. Bailēs,

ka tikai Ēsavs nenogalina viņu, tāpat kā to izdarīja Kains, Jēkabs aizbēga svešumā. Bet tēva dotā Dieva svētība nebija atceļama. Un Jēkabu Dievs vadīja un darīja veiksmīgu. Pēc gadiem Jēkabs atgriezās mājās jau ar savu ģimeni un bērniem, sapelnījis daudz bagātības. Bet bailes par reiz nodarīto brālim bija vēl palikušas. Jēkabs aizvien nezināja, kā Ēsavs viņu sagaidīs. Jēkabs lūdza Dievu par to un sūtīja priekš dāvanas brālim, lai to pielabinātu. Taču bailes bija veltīgas: "Ēsavs skrēja viņam pretī, apkampa viņu, krita viņam ap kaklu un skūpstīja viņu, un viņi abi raudāja." (1Moz 33:4) Beidzot pienāca tā diena, kad brāļi vairs nedusmojās. ●

- Kā ir tavā ģimenē? Vai arī ir lietas, kas nokaitina?
- Kas tev ģimenē palīdz dzīvot mierā?
- Ko tu lūgšanā sacītu Dievam par savu ģimeni un radiem?

Ēsavs un Jēkabs

"Lūk, cilvēks!"

1 Apskati zīmējumu un iepazīsties ar notikumiem pēc Rebekas un Īzaka satikšanās!

2 Izlasi 1. Mozus grāmatas 25. nodaļu no 29. līdz 34. pantam, kā Ēsavs nenovērtēja vecākā brāļa nozīmi.

3 Vai esi ēdis lēcas? Apskaties interneta vietnē Google informāciju par lēcām kā veselīgu un vitamīniem bagātīgu uzturvielu!

Sagatavojusi Rīgas 1. Kristīgās pamatskolas direktore Iveta

Mīklas autors – Gunārs Ziedkalns

Horizontāli: **1.** Marijas un mirušā Jēzus Kristus attēlojums mākslas darbā. **5.** Dieva dota žēlastība, tīša labvēlība. **9.** Budistu priesteris un mūks (Japānā, Ķīnā). **10.** Latviešu rakstniece, arhitekte (1920–1998). **11.** Plats, garš apmetņa veida apģērbs, ko mācītāji valkā svinīgos pasākumos. **12.** Tropu un subtropu koks ar mūžzaļām, asi aromātiskām lapām, uzvarā gūtas nemirstības simbols. **13.** Krāsns mūrītis. **14.** Jūdaisma reliģijas mistiska mācība. **17.** Staburaga piemiņas zīme “Dieva...”. **20.** Jēzus no Nācaretes, jūdu ķēniņš (saīš., latīņu). **21.** Vērsties pie Dieva ar kādu lūgumu, vajadzību vai pateicību. **22.** ... cietoksnis, kurā uz 18 gadiem bija ieslodzīts grāfs Monte Kristo. **25.** Jaunajā Derībā – dumpinieks un slepkava, kuru pūlis pieprasīja atbrīvot, bet sodīt Jēzu. **29.** Jaunajā Derībā – Marijas un Lācara māsa. **30.** Grieķu alfabēta pēdējais burts. **31.** Viens no 12 apustuļiem. **32.** Tādas, kam ir nepatīkami sūra, rūgta garša; arī bezgaršīgas. **33.** Cauri pilsētas vecajiem vārtiem ... latviešu strēlnieku pulks (no dziesmas). **34.** Atteikšanās no reliģijas un ticības. **35.** Medicīnas darbinieks ar augstāko izglītību.

Vertikāli: **1.** Papildu atalgojums par sasniegumiem darbā. **2.** ... luterāņu baznīca Tukumā novadā, viena no retajām koka baznīcām (attēlā). **3.** Bībelē Ādama un Ievas otrais dēls. **4.** Latviešu operdziedātājs, tenors ... Pētersons. **5.** Bībeles persona, viens no trim Noas dēliem. **6.** Pagasta centrs Gulbenes novadā. **7.** Jaunavas zvaigznāja spožākā zvaigzne. **8.** Gaujas kreisā krasta pieteka. **15.** Angļi. **16.** Pilsēta Francijas dienvidrietumos, svētceļojumu vieta, kur 1858. g. kādai meitenei Bernadetei parādījusies Jaunava Marija. **18.** Medicīnā – norobežots kaulaudu vai skrimšļa audu defekts kā ilgstošas mehāniskas slodzes sekas. **19.** Agris ..., mācītājs Rīgas Kristus draudzē. **23.** Romiešu mitoloģijā atriebības un sirdsapziņas pārmetumu dievietes, kas soda cilvēku par viņa grēkiem. **24.** Kakla mugurējā daļa (cilvēkam vai dzīvniekam). **25.** ... virga – svētītā jaunava (Marija) (latīņu). **26.** Adījuma (cimda, zeķes) valnis vai tajā ieadīta citas krāsas svītra. **27.** Tas, kas iedveš bailes. **28.** Nešķīstais, nelabais. **29.** “Cilvēks dzelzs ...”, ASV režisora R. Vollesa 1998. g. filma. ●

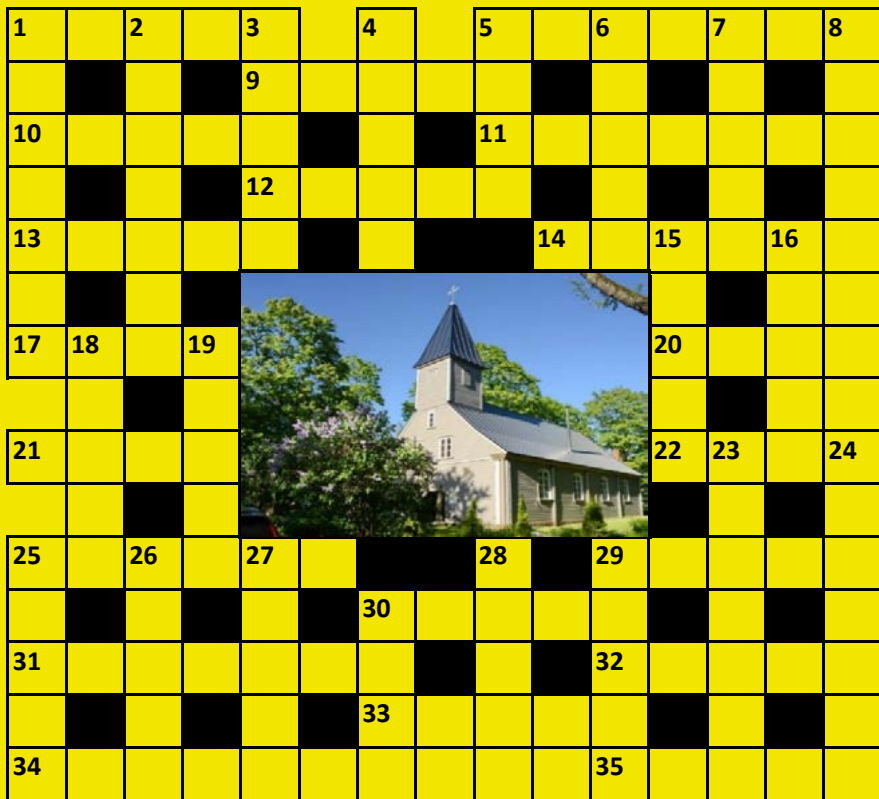
Fotomirkšķis

“Mācītāj, ja tu dursi tur, kur tu skaties, tad diakonija vairs nespēs palīdzēt!” mācītāju Aivaru Gusevu atbildīgajā Diakonijas centra jubilejas kūkas griešanas procesā brīdina LELB Diakonijas centra vadītāja Sīgita Dišlere.

Foto – Uldis Muzikants

Krustvārdu mīkla

Atbildes jūnija (Nr. 2003) numura krustvārdu mīklai

Horizontāli: **1.** Grāls. **5.** Sekta. **8.** Vārme. **9.** Psalmi. **10.** Tadejs. **11.** Nimbs. **12.** Spīvs. **13.** Asote. **15.** Esasi. **18.** Ogot. **19.** Abba. **20.** Edips. **23.** Samms. **26.** Bērns. **27.** Svētā. **30.** Stigma. **31.** Ziedot. **32.** Koinē. **33.** Omega. **34.** Tiesa.

Vertikāli: **1.** Gosupes. **2.** Ārlavas. **3.** Svin. **4.** Prom. **5.** Sets. **6.** Kodes. **7.** Aijāt. **13.** Azote. **14.** Ozoli. **16.** Album. **17.** Ikars. **21.** Dvēsele. **22.** Pandora. **24.** Astro. **25.** Magde. **27.** Saka. **28.** Ēcis. **29.** Āzēt.

INĀJUMI • SLUDINĀJUMI • SLUDINĀJUMI

LBC
LATVIJAS BĪBELES CENTRS

AICINĀM PIETEIKTIES STUDIJĀM
LATVIJAS BĪBELES CENTRĀ

GUDRAIS MEKLĒ ZINĀŠANAS

STUDIJU PROGRAMMAS

- Ģimenes patiesības
- Teoloģija un kalpošana
- Kristietība, darbs un sabiedrība
- Ievads draudzes padomdošanā
- Sludinātāju skola

MĀCĪBU FORMĀTS

Klātienē

Klātienē un neklātienē

Klātienē

Tiešsaistē

Klātienē

Visām klātienē programmām var pieteikties atsevišķam kursam.
Klātienē studijas notiek 1–2 reizes mēnesī.

MĀCĪBU SĀKUMS 13. SEPTEMBRĪ

bible.lv
27014222
Rīgā, Krāslavas ielā 27

PIESAKIETIES

Laiipni lūgti!

LĪDZ 1. SEPTEMBRIM

Vasaras sezonā Gregorskola piedāvā mierpilnu atvaidzēšanos Saldū ar nakšņošanu

Palikšana Gregorskolā labiekārtotos dzīvojamajos blokos ar virtuvi un vannasistabu. Individuālām un kopīgām ģimenes lūgšanām iespējams izmantot kapelu. Piedāvājam treniņu zāli, saunu, iespēju uzspēlēt galda tenisu un citas spēles. Par mūsu iespējām jūs uzņemt un aktuālajām izmaksām aicinām sazināties pa tālruni 20216655 vai rakstīt uz e-pastu: skola@gregors.lv.

**Vēlies ielikt reklāmu
“Svētdienas Rītā”?**
Par cenu – vienosimies!
Raksti uz e-pastu: svetdienasrits@lelb.lv!

● Nākamais “Svētdienas Rītā” numurs iznāks 2024. gada 2. septembrī!

BĪBELES LASĪJUMI

Kungs, Tu drebināji zemi, tu šķērdi to, dziedē tai plaisas, jo tā jau brūk!
(Ps 60:4)

2.08.	Joz 9:22–10:15; Rm 15:14–24; Mt 27:1–10
3.08.	Joz 23:1–16; Rm 15:25–33; Mt 27:11–23
4.08.	Joz 24:1–15; Apd 28:23–31; Mk 2:23–28
5.08.	Joz 24:16–33; Rm 16:1–16; Mt 27:24–31
6.08.	Soģ 2:1–5, 11–23; Rm 16:17–27; Mt 27:32–44
7.08.	Soģ 3:12–30; Apd 1:1–14; Mt 27:45–54
8.08.	Soģ 4:4–23; Apd 1:15–26; Mt 27:55–66
9.08.	Soģ 5:1–18; Apd 2:1–21; Mt 28:1–10
10.08.	Soģ 5:19–31; Apd 2:22–36; Mt 28:11–20
11.08.	Soģ 6:1–24; 2Kor 9:6–15; Mk 3:20–30
12.08.	Soģ 6:25–40; Apd 2:37–47; Jņ 1:1–18
13.08.	Soģ 7:1–18; Apd 3:1–11 Jņ 1:19–28
14.08.	Soģ 7:19–8:12; Apd 3:12–26; Jņ 1:29–42
15.08.	Soģ 8:22–35; Apd 4:1–12; Jņ 1:43–51
16.08.	Soģ 9:1–16, 19–21; Apd 4:13–31; Jņ 2:2–12
17.08.	Soģ 9:22–25, 50–57; Apd 4:32–5:11; Jņ 2:13–25
18.08.	Soģ 11:1–11, 29–40; 2Kor 11:21b–31; Mk 4:35–41
19.08.	Soģ 11:1–11, 29–40; 2Kor 11:21b–31; Mk 4:35–41
20.08.	Soģ 13:1–15; Apd 5:27–42; Jņ 3:22–36
21.08.	Soģ 13:15–24; Apd 6:1–15; Jņ 4:1–26
22.08.	Soģ 14:1–19; Apd 6:15–7:16; Jņ 4:27–42
23.08.	Soģ 14:20–15:20; Apd 7:17–29; Jņ 4:43–54
24.08.	Soģ 16:1–14; Apd 7:30–43; Jņ 5:1–18
25.08.	Soģ 16:15–31; 2Kor 13:1–11; Mk 5:25–34
26.08.	Soģ 17:1–13; Apd 7:44–8:1a; Jņ 5:19–29
27.08.	Soģ 18:1–15; Apd 8:1–13; Jņ 5:30–47
28.08.	Soģ 18:16–31; Apd 8:14–25; Jņ 6:1–15
29.08.	Jņ 1:1–22; Apd 8:26–40; Jņ 6:16
30.08.	Jņ 2:1–13; Apd 9:1–9; Jņ 6:27–40
31.08.	Jņ 3:1–26; Apd 9:10–19a; Jņ 6:41–51
1.09.	Jņ 4:1–6, 12–21; Atkl 4:1–11; Mk 6:1–6a
2.09.	Jņ 4:1, 5:1–11, 17–21, 26–27; Apd 9:19b–31; Jņ 6:52–59

Turpinām ziedojumu vākšanu žurnāla izdošanai!

Ziedojumus lūdzam pārskaitīt:
SIA IHTIS, Reģ. nr. 40003417337
SEB banka Vecrīgas filiāle, kods: UNLALV2X
Konta nr: LV33UNLA0001900469704 ar norādi –
Žurnāla “Svētdienas Rīts” izdošanai.
PATEICAMIES PAR JŪSU ATBALSTU!

SVĒTDIENAS RĪTS 31

30 SVĒTDIENAS RĪTS

A metal cross stands in the center of the frame, its base resting on a dark, textured surface. Several small, round candles are lit around the base of the cross, casting a warm, yellow glow. The background is dark and out of focus, with some blurred lights visible. The text is overlaid on the cross.

"VIŅŠ DZIEDĒ TOS,
KAM SATRIEKTAS SIRDIS,
UN APSAITĒ VIŅU BRŪCES."*

(PS 147:3)

* 2024. GADA AUGUSTA LOZUNGS